OKTATÁSKUTATÓ INTÉZET

Híves Tamás — Kozma Tamás — Radácsi Imre

Az MKM 1995-ös kutatási támogatása

EDUCATIO FÜZETEK

Híves Tamás – Kozma Tamás – Radácsi Imre

Az MKM 1995-ös kutatási támogatása

OKTATÁSKUTATÓ INTÉZET
BUDAPEST, 1999

EDUCATIO FÜZETEK 223

SOROZATSZERKESZTŐ: DEGOVICS CSILLA

Közreműködő:
Juhász Gáborné

A kutatást támogatta a Művelődési és Közoktatási Minisztérium

Oktatáskutató Intézet
ISSN 1419-1121
ISBN 963 404 330 5

Felelős kiadó: az Oktatáskutató Intézet főigazgatója
Kiadóvezető: Karlovitz Tibor
Kiadói titkár: Berta Henriett
Műszaki vezető: Orosz Józsefné
Műszaki szerkesztő: Híves Tamás
Terjedelem: 5,3 A/5 ív
Készült az Oktatáskutató Intézet sokszorosítójában

Tartalom

1. Összefoglalás 5

2. Előzetes megfontolások 9

3. Támogatott tudományok és intézmények 12

4. Gazdálkodás a támogatással 19

5. A támogatás eredményei 27

6. Összehasonlítás: 1992-1995 36

7. Tanulságok 45

Hivatkozások 49

Táblázatok 50

Ábrák 78

Az intézmények nevének rövidítése 83

Tudományágak jegyzéke 84

1. ÖSSZEFOGLALÁS

1.1 Támogatott tudományok és intézmények

1.1.1 Támogatott tudományok. 1995-ben a tárca 283 pályázati programot támogatott, valamivel többet, mint 1994-ben. Ennek 23%-a természettudományi program volt, 22%-a társadalomtudományi, 20,5%-a agrártudományi, majd 18,7%-kal az orvostudományi és 15,5%-kal a műszaki tudomány következik. Ez látványos változás az előző évihez képest a társadalomtudományi és az agrártudományi programok javára. A természettudományi pályázatok – akárcsak 1994-ben – most is vezető helyen szerepelnek.

1.1.2 Támogatott intézmények és intézménytípusok. A műszaki felsőoktatás pályázati programjai közül 57 nyert támogatást, a pedagógusképzés programjai közül pedig 15. A korábbi évhez viszonyítva, 1995-ben a gazdasági (9) és az egyházi felsőoktatás (2) lényegesen kevesebb pályázati programmal szerepelt. A támogatott programok nagyobb részét a tudományegyetemek nyerték meg (76). Az ELTE támogatott programjai emelkednek ki számszerűen (35), ez lényeges csökkenés 1994-hez viszonyítva. Mögöttük következik szorosan egymás mellett a GATE, a JATE, a BME és a SZOTE (25 – 20), majd azon intézmények sora ahol a pályázati programok száma kevesebb volt mint 20.. A harmadik csoportot a tíznél kevesebb pályázati programmal rendelkező intézmények zárják. Ide tartozik a BKE, a POTE, a DOTE és a JPTE.

1.1.3 Együttműködések. A program végrehajtásához kialakított együttműködések arányaikban némileg változtak 1994 óta. A legtöbb tudománycsoportban a tanszéki együttműködés vezet (51,6%), a társadalomtudományok esetében az intézményközi programok (52,4%), míg a természettudományban kiegyenlített a tanszéken belüli és az intézményközi együttműködés (47,7%). A természettudományban ugyanakkor a nemzetközi együttműködés a legjelentősebb (52,3%).

1.1.4 Alkalmazások. A 283 program végrehajtása során a legtöbb programban alkalmaztak hallgatót, doktorjelöltet vagy tudományos ösztöndíjast („posztdoktor"). Legtöbb doktorjelöltet és tudományos ösztöndíjast az orvostudományban foglalkoztattak; míg a természettudományos és a műszaki programok végrehajtásában segédkezett viszonylag a legtöbb hallgató.

1.2 Gazdálkodás a támogatással

1.2.1 Program támogatás. Az 1995-es programok összesen 160,3 M Ft támogatást kaptak, ami mintegy 13 M Ft-os csökkenés 1994-hez képest. Ez programonként átlagosan 566 eFt támogatást jelentett, ami viszont – figyelembe véve az inflációt is – jelentős visszaesés az 1994-es támogatáshoz viszonyítva. Legnagyobb arányú támogatást, az agrártudományok kapták (35 M Ft, 21,7%). Egyenlő mértékű és arányú támogatás jutott a műszaki és a természettudományoknak (32,7 M Ft, 20,4%), szemben az 1994-as támogatással, amikor a társadalomtudományoknak jutott nagyobb arány. A támogatások 24%-a a tudományegyetemeknek, 23%-a pedig a műszaki felsőoktatásnak és az agrárfelsőoktatásnak ment. Ezek az intézménytípusok kapták a legtöbb pénzügyi támogatást: 112 M Ft-ot.

1.2.2 Kiegészítő források. A 283 programból 129 jelezte, hogy egyéb pénzforrásokat is bevont. Ez az összes program 46%-a (megfordítva: 54% nem akart vagy tudott kiegészítő forrásokhoz hozzájutni). Ez az arány 1994-hez viszonyítva sokkal kedvezőbb, mivel aktívabb alternatív pályázást bizonyít. A legtöbb kiegészítő támogatáshoz az egészségügyi felsőoktatás jutott 151 M Ft értékben, míg a tudományegyetemek a 36 M Ft-os egyéb forrással gyakorlatilag az 1994-es szintet mutatják.

1.2.3 Kiegészítő támogatók. A kiegészítő támogatók nagyságrendjük szerint négy csoportba sorolhatók. Első csoportba az OTKA, illetve a FEFA tartozik. A második csoportot a valamilyen külföldi illetve a saját forrás, az MKM és a valamilyen egyéb alapítványi bázisok dominálják. A harmadik csoportba az AMFK, a helyi és a megyei önkormányzatok, illetve az OMFB kerültek. A negyedik csoportba a különböző gazdasági szervezeteket a Soros Alapítványt, az OKTK-t illetve egyéb egyesületeket soroltuk.

1.2.4 Beszerzések. A programok keretében folyó nagyértékű beszerzések elsősorban számítástechnikára (hardver), valamint egyéb kiegészítő eszközökre fordítódtak. Tartozékok és softver csak másodsorban, könyv, folyóirat pedig csak harmadsorban említődött. Számítástechnikai eszközbeszerzésben a műszaki, illetve a gazdasági felsőoktatás járt élen, az agrárfelsőoktatás viszont eszközbeszerzésben. Az arányok eltérnek az 1994-es támogatás során kimutatott beszerzésektől.

1.2.5 Gazdálkodás. A 283 programból 9 gazdálkodását nem véleményezték a bírálók. Ha a tudománycsoportonkénti bontást tekintjük, akkor az agrártudományi programok vezetői – a bírálatok szerint – átlag felettien gazdálkodtak, a gazdálkodás tervszerűsége 66 esetben „kiemelkedő" minősítést nyert. Az intézménytípusok közül a műszaki felsőoktatási intézmények gazdálkodásának tervszerűsége kapta a legjobb minősítést (66 programból 20 esetében).

1.3 Eredmények

1.3.1 Az eredmények megjelenési formája. A korábbi időszakokhoz képest, ha a tudománycsoport szerinti bontást vizsgáljuk, akkor változást tapasztalhatunk. Ez leginkább az agrár – és az orvostudományra igaz. E két területen a nyomtatásban megjelenő forma felé jelentkezik elmozdulás, különösen a cikkek és az előadások tekintetében. A társadalomtudományi programok eredményei elsősorban a képzéshez kapcsolódnak, ezen belül is a tananyag fejlesztésben jelentek meg. A természettudományi programok eredményei közül domináns a nyomtatásban megjelenő forma, közelebbről a cikk és az előadás. A műszaki tudományok eredményei közül hangsúlyosabban szerepel a képzéshez kapcsolódó eredmény, különösen a tananyag és az infrastruktúra fejlesztés.

1.3.2 Az eredmények újszerűsége. A legtöbb nemzetközileg új eredményt a természettudományos programokban jelentettek: a 65 program közül 32 minősült ilyennek. A legtöbb országosan új eredmény a társadalom- és az agrártudományi programokból született (25-25). Programjaik újszerűségének értékelésében a legnyengébben a pedagógusképző intézmények szerepeltek. Ezzel szemben a tudományegyetemek számára a mérce ismét az országos, illetve a nem-

zetközi újszerűség volt. Nemzetközileg legjobb eredményt az egészségügyi felsőoktatás tudott felmutatni.

1.3.3 Az eredmények hasznosulása. A 283 program átlagosan (104) vagy átlag felett (113) hasznosult a képzésben. A programok a műszaki és az agrár tudománycsoport esetében az (egyetemi) alapképzésben és a szakirányú továbbképzésben hasznosultak. A társadalomtudományokban főként az alapképzést gazdagítják, míg a természettudományok csoportjában az alapképzés mellett a doktori képzés is fontossá válik. Az orvostudomány esetében a hangsúly a szakirányú továbbképzésre és a „doktori" képzésre helyeződött. A programok a gazdasági felsőoktatás esetében az alap- és a továbbképzésben hasznosultak. A pedagógusképzésben főként a főiskolai szintű alapképzésben alkalmazzák őket (ami következik a pedagógusképzés szintjéből). A tudományegyetemeken hasznosulnak leginkább a doktori képzésben.

2. ELŐZETES MEGFONTOLÁSOK

2.1 Cél, indokok, előzmények

Ebben a beszámolóban a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által 1995-ben támogatott kutatási programokról adunk összefoglaló képet. Bemutatjuk, hogy a az MKM mely tudománycsoportokat, intézménytípusokat és intézményeket támogatott, és milyen eredménnyel.

Az MKM a felsőoktatásban folyó kutatásokra szánt költségvetési támogatást pályázati úton osztja szét. Minthogy itt költségvetési pénzről van szó, ennek a hasznosulását nemcsak pénzügyileg, hanem szakmapolitikailag is nyilvánossá kell tenni. A jelen beszámoló ehhez a munkához jelent a minisztérium számára hátteret.

A munkát az 1992-ben szétosztott támogatások szakmai hasznosulásának elemzésével kezdtük. Az 1993-as támogatások statisztikai elemzése során alakítottuk ki azokat a kategóriákat, amelyeknek a használata valóban informatívnak tűnik. Az 1995-es támogatásról szóló beszámoló írásakor pedig már dolgozunk az 1996-ben szétosztott támogatások elemzésén, amit ugyanebben az évben kívánunk lezárni és nyilvánosságra hozni.

2.2 Információs források

A beszámoló azokra a statisztikai információkra támaszkodik, amelyeket mellékletben mutatunk be (a szövegben csupán a melléklet táblázataira és ábráira fogunk hivatkozni). Ezeket az információkat ugyanúgy szereztük, mint a korábbi években: a bírálókat arra kértük, hogy – a korábbi években meghatározott módon – külön kérdőíven értékeljék az általuk bírált kutatási beszámolókat.

Ennek az adatgyűjtésnek az előnye főként az összehasonlíthatósága. Így módunkban állt most már négy év anyagát, jellegzetességeit és változásait összefoglalni (lásd külön fejezetben). Előnye továbbá a viszonylag könnyen kezelhetőség és ennek következtében a teljes körű informálódás.

Nyilvánvalók a hátrányok is. Ezek közül kiemeljük, hogy lényegében szubjektív megítéléseket tartalmaznak – a számossággal megválaszolható feleletek mellett -; és hogy nem sikerül elmélyülniük a kutatók, valamint a pályázat kiíróinak és bírálóinak attitüdjeiben, az ebből kiformálódó „stratégiákban" és „politikákban". Bár ezek kétségtelenül az alapvető kérdések (lásd alább), mégis inkább a kutatás, mint a statisztikai elemzés problémái. Azt gondoljuk tehát, hogy a kitűzött feladatot elégségesen meg lehetett oldani e kiegészítő, sőt alkalmanként alapvető információk nélkül is.

2.3 Fogalmak

Az 1995-ös kutatási támogatás értékelésében – részben eltérően az előző évek (1992, 1993) feldolgozásaitól – egyes fontos kifejezéseket az alábbi értelemben alkalmaztunk:

támogatott programon értettük azokat a kutatásokat, amelyekhez a kutató vagy kutatócsoport támogatást pályázott és nyert meg a Művelődési és Közoktatási Minisztériumtól;

tudománycsoportnak neveztük el – a kiírt pályázatok szóhasználatával összhangban – a műszaki tudományok, a természettudományok, illetve a társadalomtudományok csoportját;

> Már itt megjegyezzük, amit korábban is szóvá tettünk, hogy ezek a „tudománycsoportok" meglehetősen önkényes besorolások, amelyek eltérnek a nemzetközi nómenklatúrától. A besorolásnak azonban fontos következményei vannak a támogatások formális – még inkább informális – megosztásában. Ezért, valamint az összehasonlíthatóság végett érdemes a nemzetközileg érvényes felosztásokra át- (vissza) térni. Ugyancsak megjegyezzük, hogy a felsőoktatási (1996. LXI.) törvény szóhasználatával sem egyezik. Ez ugyanis tudományterületről, valamint ezen belül tudományágról beszél.

egyházi felsőoktatáson értettük – ugyancsak a pályázat kiírójával összhangban – azokat a felsőoktatási (annak minősülő) intézményeket, amelyeket egyházak tartanak fönn.

> Megjegyezzük, hogy nemzetközi összehasonlításban, valamint a magyar törvények szerint ezek az intézmények a magán felsőoktatáshoz tartoznak, mivel nem az országgyűlés alapítja, illetve tartja fönn őket. A különbségtétel a kormány és az egyházak megállapodásaiból következik.

A további szóhasználatban, illetve az alkalmazott fogalmakban ez a beszámoló is az előző (1992, 1993) beszámolók szóhasználatát követi.

2.4 Szerkezet

Az 1995-es beszámolóban az 1993-as beszámolóban kialakított szerkezetet vettük át és alkalmaztuk. Ennek megfelelően:

- a következő fejezetben megvizsgáljuk a támogatott tudományokat és intézményeket;
- a harmadik fejezetben bemutatjuk *a támogatással való gazdálkodás* sajátosságait;
- a negyedik fejezetben számot adunk *a támogatás eredményeiről;*
- az ötödik fejezetben az 1992., 1993., 1994. és 1995. évi támogatások jellegzetességeit hasonlítjuk össze.

3. TÁMOGATOTT TUDOMÁNYOK ÉS INTÉZMÉNYEK

Ebben a fejezetben bemutatjuk, hogy pályázati programjaik alapján az MKM 1995-ben mely tudományokat, illetve milyen intézményeket mekkora mértékben támogatott. Leírjuk az együttműködést tudományonként és intézménytípusonként. Végül ismertetjük a pályázati programok összegező értékelésének eredményeit.

3.1 A támogatott programok megoszlása

1995-ban a tárca 283 programot támogatott (1. tábla), míg az előző évben ennél valamivel kevesebbet, számszerint 239-et. Ennek több mint a fele (65-63) természet- és társadalomtudományi program volt, 20,5%-a agrártudományi, 18,7%-a pedig orvosi illetve 15,5% műszaki. Megközelítőleg azonos a természet- és a társadalomtudományi programok támogatottsága (1. ábra)

3.1.1 Támogatott tudományok. Ha ezt a csoportosítást tovább bontjuk, a természettudományok csoportjából a kémiát, a biológiát és a fizikát a társadalomtudományok közül pedig a neveléstudományt emelhetjük ki. Mind a négy esetben tíznél több program nyert ugyanis támogatást. Hangsúlyosan szerepeltek az agrár- és orvostudományok közül a növénytermesztés, az állatorvostudomány és a kísérleti orvostudomány. Ezek az arányok a nyertes pályázati programok nagy számát tükrözik, ami a képzés méreteit, e méretek arányait vagy aránytalanságait önmagában véve is jelzi. (1. tábla)

3.1.2 Támogatott intézménytípusok. A támogatott intézménytípusok közül a tudományegyetemek és az agrárfelsőoktatás emelkedik ki (27,9-22,3). A tudományegyetemek és az agrárfelsőoktatás programjai – adták az összes támogatott program 50,2%-át. Szorosan

utánuk következik a műszaki és az egészségügyi felsőoktatás (20,1-19,1), összesen 39,2%-kal. Ha ismét az okokat kérdezzük, kézenfekvő a következő válasz. Ezen intézménytípusok dominálták a vizsgált időszakban – s lényegében dominálják még most is – a felsőoktatás intézményhálózatát Magyarországon. Feltételezésünk szerint mennyiségi fölényük tükröződik támogatott programjaik nagy számában és arányában (2. ábra).

Ezt a feltételezésünket erősíti hogy ezek után, lemaradva a pedagógiai és a gazdasági felsőoktatás pályázatai közül nyertek még nagyobb arányban támogatást (5,3% és 3,2%). A gazdasági felsőoktatásban a korábbi évekhez hasonlóan az agrárfelsőoktatás dominált, itt is a kiterjedt intézményhálózat, a jelentős intézményi jelenlét hatását sejtjük. Végül is ez a három – a pedagógusképzők, a műszaki és az agrár főiskolák – jellemzik a hazai felsőoktatás hálózatát. Ez a tény, amely egyébként is sok mindenre kihat a hazai felsőoktatásban, egyértelműen megmutatkozik az olyan pályázati program kiírásakor, amikor nincs hangsúlyozott cél, kiemelt kritérium (az 1992-es pályázat során ilyen kritérium volt a doktori programok előkészítése, amiből épp a főiskolai szintű felsőoktatás maradt ki).

A támogatott pályázati programok túlnyomó részét a tudományegyetemek adták be (76). Ezt külön is feltüntettük, hogy külön értékelhessük. Úgy tűnik, a hazai intézményhálózat, az érettségit adó középfok expanziójának hatására továbbhaladt a tömegesedés útján, és ez 1995-ben abban fejeződött ki, hogy a főiskolák és szakegyetemek reprezentánsai – a pedagógusképzők, a műszaki főiskolák, az egészségügyi és az agrárfelsőoktatás – pályázataikkal hasonló jelentőséggel szerepeltek, mint a tudományegyetemek. (2. tábla)

3.1.3 Támogatott intézmények. A fenti meggondolásokat illusztrálja a támogatott programok intézményenkénti megoszlása (3. tábla). Két egyetem támogatott programjai emlekednek ki százalékosan: a GATE (25) és az ELTE (36). Mögöttük következik – „lemaradással" – a JATE, a BME és a SZOTE. A rangsor meglehetősen szokatlan, mert össze nem illő intézményeket kerít egy osztályba. Az ELTE és a BME korábban is kiemelkedően nyert támogatást. A SZOTE 1993-ban említésre sem került. A JPTE az egyetemek közül eddig mindig lemaradt, az ME pedig éppen a kezdeteknél tartott. A mostani sorrend mérlegelésénél azonban nem szabad elfelednünk, hogy egyelőre a pályázati programok számánál tartunk. A törvényszerűség világosnak látszik: aki több pályázatot adott be, az minden bizonnyal többhöz is nyert támogatást. A támogatások koncentrálásához kiemelt célkitűzések kellenek, amelyek azután az intézmények egyik vagy másik körét fogják előnyben részesíteni.

Megismételjük azt a megállapításunkat, amelyet 1992-ben fogalmaztunk meg. A többkarú tudományegyetemek azért vannak előnyben a K+F pályázatokon, mert egyszerre több tudományterületen versenghetnek. Akár koncentrált a támogatás, akár egyenletesebben megosztott, az egyetemek rendszerint kiemelkednek a versenyből. A 283 pályázatból 240-et egyetemek adtak be, és ezzel az az összes támogatás 81,1%-át nyerték meg. Ez figyelmeztetés a helyi (városi, megyei vonzáskörű) főiskoláknak is: ha sikeresek akarnak lenni a K+F pályázatokon, igyekezniük kell „többkarúvá" (egyfajta politechnikummá) válni.

3.1.4 A támogatások összefüggései. A két szempontot együttesen mérlegelhetjük a 4 táblázaton. Ezen a támogatott pályázati programokat intézménytípusonként és tudománycsoportonként szemlélhetjük, s a következőket állapíthatjuk meg:

- Az egyetemek előnye nyilvánvaló és ez többek közt abból adódik, hogy mind a természettudományok, mind a társadalomtudományok terén vannak támogatott programjaik. Ez szól az említett többkarúság mellett.

- A pedagógusképző intézmények pályázati programjai elmaradnak a tudományegyetemektől. Itt a legtöbb támogatott program társadalomtudományi – jóllehet kilenc természettudományi támogatást is nyertek. Többkarú főiskolákká válva előnyüket megnövelhetnék.

- A műszaki felsőoktatás programja négyszer annyi, mint a pedagógusképző intézményeké (amit nyilván a BME hatása növel). Bár az innen beadott és támogatást nyert programok nagyobb része műszaki, elég jelentős a nyertes programjaik száma a természettudományban is.

- A gazdasági felsőoktatás helyzete kedvezőtlenebb (még ha a BKE hatását ide számítjuk is). Innen természettudományi programok nem nyertek támogatást, noha az agrár szférából nyerhettek volna. S ha nyertek volna természettudományban, akkor lemaradásuk csökkenhetett volna.

Az elmondottak alapján úgy tűnik, mintha a műszaki felsőoktatás intézményei közelebb lennének a politechnikummá váláshoz, mint a pedagógusképző intézmények. Feltételezhetően ez a Miskolci Egyetem és a Veszprémi Egyetem tevékenysége miatt alakult így. További

konkrét kutatások kellenek ahhoz, hogy ennek az intézménytípusnak és ennek a hipotézisnek az alakulását nyomon követhessük.

3.2 Közreműködők

A legtöbb tudománycsoportban a tanszéki együttműködés áll az első helyen (5. tábla). Az 1995-ben támogatott programok már némileg elmozdultak a jellegzetesen „házon belüli" K+F munkálatok talajáról. Ennek minden bizonnyal egyik oka a pályázati kiírás, a másik pedig a nemzetközi és az intézményközi kooperáció szükségességének felismerése.

3.2.1 Együttműködés tudománycsoportok szerint. Ezen az általánosító megállapításon túl az egyes tudománycsoportok szerint a program végrehajtását az alábbi közreműködőkkel valósították meg (6. tábla):

- Természettudományban vezet a nemzetközi kooperáció (52,3%). Azonos arányt mutat a tanszéken belüli, illetve az intézményközi (47,5%) és jellemző az intézményen belüli együttműködés is (27,7%).

- A társadalomtudományban az intézményközi együttműködés a meghatározó (52,4%). Megegyezik a tanszéken belüli és az intézményen belüli arány (38,1%), ennél valamivel csekélyebb a nemzetközi 28,6%.

- A fenti két tudománycsoportot azért kiemeltük ki külön, mert a korábbi évek tanszéken belüli dominanciájához képest itt találtuk a legjelentősebb arányú nyitást.

3.2.2 Együttműködések intézménytípusok szerint. A fentitől némileg eltérő képet kapunk, ha a közreműködéseket intézménytípusok szerint csoportosítjuk. Tudományegyetemeken – ahol az intézményi sokoldalúság következtében a kooperálás a kutatásban egyfajta etalonná válhat, a tanszéken belüli együttműködés mellett jellemző az intézményközi és a nemzetközi is. Az agrárfelsőoktatás esetében már sokkal inkább jellemző a tanszéken belüli együttműködés. Az intézmények közti, valamint a nemzetközi együttműködések megegyeznek, míg az intézményen belüli csökkent. Megállapítjuk, hogy az

1995-ös támogatott pályázati programok a korábbi évektől eltérően sokkal árnyaltabb és sokszínűbb képet mutatnak programuk végrehajtásában. (5. tábla)

3.2.3 Együttműködések intézmények szerint. (3. ábra) A tudományegyetemi kooperációkat véve alapul, a többi intézménytípusban folyó kooperációról a következőket mondhatjuk:

- A tudományegyetemi kooperáláshoz leginkább az egészségügyi felsőoktatás programjai keretében folyó együttműködések hasonlítanak. A különbség – az egészségügyi felsőoktatás oldalát tekintve- leginkább az, hogy a tanszéki együttműködések aránya magasabb, csakúgy mint az intézményen belülieké, viszont valamivel alacsonyabb az intézményközi kapcsolat száma. Feltételezhetően ennek intézményszervezési okai vannak.

- A pedagógusképző intézmény programjaiban is valamennyi kooperációval találkozunk. Dominánsan szerepel az intézményközi és a nemzetközi együttműködés, míg az intézményen belüli kapcsolat a műszaki felsőoktatáshoz hasonlítható.

- Más felsőoktatási intézménytípusban a kooperáció vagy hiányos, vagy meglehetősen árnyalt. A gazdasági intézmények esetében az intézményközi, míg az agrár intézménytípusnál a tanszéki együttműködések bizonyultak erősnek. Ez ráirányítja a figyelmet ezen intézmények részleges és töredékes voltára.

3.3 Összefoglaló értékelés

Az opponensek a pályázati programok eredményei alapján 201 program teljesítését jónak, 50-et pedig kiemelkedőnek minősítettek. 4 program teljesítése csak részben valósult meg. (7. tábla). Az értékelések szerint a pályázati programok megvalósításában az előző évhez képest javuló tendencia figyelhető meg.

3.3.1 Opponensi értékelés tudománycsoportok szerint. A tudománycsoportok szerinti megoszlások beszédesek. Kiderül, hogy

- a társadalomtudományi programok teljesítését 48 esetben tartották jónak, és emellett még 3 esetben hiányosnak. A társadalomtudományi programok összefoglaló értékelése erőteljesen a jó minősítés felé hajlik;

- a természettudományi programok értékelése egyenletesen, a kiemelkedő-jó-elfogadható irányba fordulnak;

- ezekkel szemben a műszaki programok legtöbbje a jó értékelést kapta. Kiemelkedőnek a 44 pályázati program megvalósításából 3-at tartottak.

Ezek alapján úgy is fogalmazhatnánk, hogy az értékelési skála, amelyen az opponensek megadták az összbenyomásaikat, éppen csak hogy működött.. Egyes esetekben igen-nem jellegű választás is elegendő lett volna. Ez nem azt jelenti, hogy a több fokozatú skála felesleges. Valószínűleg azonban tükrözi egy-egy tudománycsoport értékelési hagyományait. Úgy tűnik, hogy a műszaki tudománycsoportban az értékelés megszokottabb, ennek következtében reálisabb is, mint a természettudományokban, még inkább pedig mint a társadalomtudományokban, ahonnan a legtöbb értékelhetetlen választ kaptuk. (7/a. tábla)

3.3.2 Opponensi értékelés intézménytípusok szerint. Ha a skála működését intézménytípusok szerint mérlegeljük, előbbi fenntartásaink csak erősödni fognak. A 7. táblázat tanúságai szerint tudományegyetemeken az értékelés egyértelműen a skála jó-kiemelkedő fokozatai körül összpontosul és részben hiányosnak minősült.

- A műszaki felsőoktatás értékelése hasonlít leginkább az agrárfelsőoktatáshoz, mert a skála fokozatai közül a jó és a kiemelkedő minősítés majdnem megegyezik egymással.

- A gazdasági felsőoktatásban támogatott programoknál jelentősek az értékelésbeli különbségek.

- A pedagógusképző intézményekben támogatott programokat az egyetemekéhez hasonlóan értékelték az opponensek (főként jónak).

Az összefoglaló értékelés fontos, és a jövőben kívánatos lenne az értékelés elejére tenni. Maga az eljárás azonban még látnivalóan

szokatlan. Markáns kritériumok híján az opponensek inkább általános véleményüket fogalmazták meg a programtámogatásról, mintsem szintetizáló értékelésüket. A jövőben részletesebb kritériumok a skála kiegyenlítettebb használatát segíthetik elő az intézménytípusok szerinti összértékelésben is.

4. GAZDÁLKODÁS A TÁMOGATÁSSAL

Ebben a pontban a pályázati programok, illetve azok vezetőinek gazdálkodását vizsgáljuk. Először az elnyert támogatásokat hasonlítjuk össze tudományonként, illetve intézményenként. Ezzel kapcsolatban azt is vizsgáljuk, milyen kiegészítő támogatásokat szereztek a pályázók programjaikhoz. Másodszor az elnyert támogatás hasznosulását nézzük egy kérdés, a tartós beszerzések alapján. Végül a támogatással való gazdálkodást elemezzük a benyújtott beszámolók szerint.

4.1 Támogatások

Az 1995-ös pályázati programok közül értékelt 283 pályázat összesen 160,2 M Ft támogatást kaptak. Ez programonként átlagosan 566 eFt támogatást jelent. Az átlag figyelemre méltó szóródásokat takar. (8. tábla)

4.1.1 Támogatás tudománycsoportok szerint. Legnagyobb arányú támogatást az agrártudomány kapta (34,7 M Ft, 21,7%). Ez jelentős változás a közvélekedéshez, valamint a korábbi megoszlásokhoz képest. Egyben ismét tükrözi a magyarországi felsőoktatás szerkezetét. Megközelítőleg hasonló méretű támogatás jutott a természettudományoknak és az orvostudományoknak (32,7 M Ft, 20,4%). Bár nyilvánvaló, hogy a műszaki tudományos programok költségigényesebbek, mint a társadalomtudományiak, ez az arány nagyjából egy magyarországi egyetem arányait testesíti meg. A műszaki programoknak 30,4 M Ft jutott, az összes 19 százaléka (1. tábla).

4.1.2 Támogatás tudományágak szerint. (9. tábla) Az egy programra jutó támogatás az agrárközgazdaságtanban és az építészetben a legmagasabb. Ezekben a tudományágakban a támogatás átlaga programonként 1,2M – 1,4M Ft között mozgott. A korábbi évekhez viszonyítva ez jelentős irányú eltolódást jelent. Az építészet(!) helyzete elgondolkodtató, mert itt csupán néhány pályázati program nyert támogatást (az összes támogatás 3,1 százaléka), viszont ezek nagy

összeget nyertek. Az említettekkel összehasonlítva a további tudományági programok finanszírozottsága a következő volt:

- Az összes támogatás 13,9%-át a kísérleti orvostudomány (22,6 M Ft) nyerte el. Ebben a tudományágban láthatóan számos nagy összegű program nyert támogatást, és ezzel az elnyert összegek, valamint a programok átlagos támogatottsága is kiemelkedő.

- A pedagógia a támogatások 3,7%-át kapta (6 M Ft), és ezzel a tudományágak közt meglehetősen alulreprezentált. Eltérően azonban pl. a építészettől, itt sok kis összegű programot fogadtak el. Ennek következtében az egy programra jutó támogatás a középmezőnybe tartozik (46202 eFt).

- Egy százalék alatt nyert támogatást az erdészet és faipar, az egészségügyi szervezéstan, a közlekedéstudomány, a filozófia, és a történettudomány . Ezen tudományágak nagyobb összegű programokkal pályáztak (800 eFt). Számos jelből – ebből a jelenlegiből is – úgy tűnik, hogy az 1995-ös támogatás kedvezett ezeknek a tudományágaknak.

- A már említett biológia, illetve pedagógia mellett valamennyi többi tudományág támogatottsága az egy-hat százalék körül mozgott, az összes arányában. E tekintetben nem találunk különbséget, mondjuk az egzakt és nem egzakt természettudományok vagy a társadalomtudományok, illetve a bölcsészeti ágak között. Eltérés van azonban a támogatott programok száma között. A műszaki tudományok, valamint a társadalomtudományok kevesebb programhoz átlagosan nagyobb támogatást nyertek. Ezzel szemben az elméleti (természet)tudo-mányok, illetve a bölcsészettudományok több kisebb programhoz nyertek támogatás (10. tábla).

4.1.3 Támogatás intézménytípusok szerint. A támogatott programok intézménytípusonként erősen megoszlanak. A 4. ábra alapján a következőket állapíthatjuk meg:

- A támogatások 27,9 százaléka a tudományegyetemekre, 22,3 százalék az agrár egyetemekre, 20,1 százaléka a műszaki felsőoktatásban, és 19,1 százaléka az egészségügyre jutott el. Ezek az intézménytípusok „vittek el” a 160,2 M Ft-ból együttesen 143,9 M Ft-ot. A különbség közöttük az, hogy míg

a tudományegyetemek és az egészségügyi intézmények programjaira átlag mintegy 500 eFt jutott, addig a legkevesebb támogatásban az államigazgatás közel 1 M Ft-ot nyert el.

- A skála másik végén az egyházi és a gazdasági felsőoktatás programjai helyezkednek el. Ezek az intézménytípusok az összes támogatásnak csak 1-4 százalékát nyerték.

4.1.4 Támogatás intézmények szerint. Ebben a pályázati esztendőben az ELTE 36, a GATE 25, a JATE 23 , a BME 22, a SOTE 14, a ME 13, a KLTE, a VE és a KÉE 12-12 és a DATE 11 és a PATE 10 pályázatot nyert el. Ez az összes támogatás 75,7 százaléka. A másik végponton azok az intézmények helyezkednek el, amelyek a támogatásokból kevesebb mint 5 százalékot kaptak. Ezek zömmel főiskolák, ahol a kutatás, mint látszik, még gyönge eredményeket mutat (3. tábla). Az intézményközi összehasonlítás során felfigyelhetünk még az alábbiakra:

- Sikeres pályázati eljárás az, ha az intézmény sok, közepes méretű programmal pályázik. Ez nyilvánvalóan a tudományegyetemek, valamint az agrár- illetve orvostudományi intézmények eljárása.

- Kockázatos, ha egy intézmény csupán egy vagy néhány programmal pályázik. A szerencsés megoldást az ÁF, a ÁOTE vagy a BDMF példája mutatja.

- Kevés nagy összegű pályázati program, kudarc esetén, nagy veszteséget jelent. Erre példa néhány főiskola, mindenekelőtt az JTIF vagy a PMMF esete.

4.2 Egyéb források

A 283 programból 129 jelezte, hogy egyéb pénzforrásokat is bevont (11. tábla) Ez az összes program 45,6%-a (vagyis a 54% nem akart vagy nem tudott kiegészítő forrásokhoz hozzájutni). Az így bevont kiegészítő összeg 269,1 M Ft, azaz 100M Ft-tal több mint MKM támogatás. Előbb az összegeket, azután pedig a forrásaikat vizsgáljuk tudományok, illetve intézmények szerint.

4.2.1 Egyéb források tudománycsoportok szerint. A 12. táblázaton azt mutatjuk be, hogy tudománycsoportonként mennyi kiegészítő forrást vontak be a pályázati programok végrehajtásába. A következő megállapításokat tesszük:

- A természettudományok 26,2 M Ft egyéb forrást vontak be, az összes 10 százalékát.

- A társadalomtudományi programokhoz 55,2 M Ft kiegészítő támogatást szereztek a pályázók (az összes 21 százalékát). Ezen a ponton látványossá válik természettudomány és/vagy társadalomtudomány eltérő pénzigénye és érdekérvényesítő képessége.

- A műszaki tudományok által bevont egyéb pénzeszközök összege (8,3 M FT) és aránya (3%) meglepően alacsony. További vizsgálatot igényelne annak kiderítése, hogy a műszaki programok 1995-ben miért voltak viszonylag alacsonyan támogatva.

- A legtöbb külső forrást az orvostudomány használt, 157,2 M Ft értékben, ami az összes támogatás 57,5%-a. Ez az orvostudomány jelentős eszközigényével, azaz korszerű berendezések beszerzésével illetve a képzésben és a kutatásban való alkalmazásával magyarázható.

4.2.2 Egyéb források intézménytípusok szerint. A 13. táblázaton a kiegészítő támogatásokat intézménycsoportonként tüntettük fel. Ebből a bontásból a következők olvashatók le:

- A kiegészítő támogatás túlnyomó része az egészségügyi felsőoktatásra jutott (28,6 M Ft). Ez egyértelműen mutatja, hogy az egészségügyi felsőoktatás számára a kiegészítő források megszerzése rendkívül fontos.

- Milliós nagyságrendű kiegészítő támogatás jutott még az agrárfelsőoktatásnak, a pedagógusképző intézményeknek és a műszaki felsőoktatásnak. Ezzel kapcsolatban megállapíthatjuk, hogy az utóbbi években növekedtek azok a források, amelyekből elsősorban pedagógusképzéssel kapcsolatos programokhoz lehet (kiegészítő) támogatást szerezni.

- Minden egyéb intézménytípus kiegészítő támogatása – a támogatás megszerzésének kényszere, képessége, illetve szándéka – eltörpül az említettek mellett.

4.2.3 Támogatók. A 13. tábla a kiegészítő forrásokat tünteti fel, az említések arányában. Az 6. ábra alapján megállapítjuk, hogy a kiegészítő támogatóknak nagyságrendjük szerint három csoportja van.

- Első csoportba az OTKA, illetve a FEFA tartozik.

- A második csoportot a Tempus és valamely külföldi forrás alkotják.

- A harmadik csoportba a belföldi támogatók kerültek, az MKM és a bankoktól az önkormányzatokig terjedőleg.

A megoszlás elgondolkodtató. A korábbi évekhez viszonyítva a nyilvánvaló potenciális támogatók hangsúlyosabban szerepelnek (pl. OMFB). Az olyan támogatók, mint pl. a TEMPUS, amelyekre gyakran hivatkoznak 1995-ben már ismert a pályázók körében. Több a helyi támogatás, és nagyobb az ipari, illetve a mezőgazdasági termelőszféra szerepvállalása is, viszont csökkent az MKM szerepe. Más támogatók viszont, mint pl. a Soros Alapítvány alig kerül említésre.

4.2.4 Támogatók és támogatottaik. A már elemzett 12. táblázaton azt is követni tudjuk, hogy a kiegészítő támogatók mit (tudománycsoportot, illetve intézménytípust) mennyivel támogattak. Kiderül, hogy:

- az OTKA mind társadalomtudományi, mind orvostudományi programokat viszonylag nagy kiegészítő összeggel támogatott (13,1-56,4 M Ft)l;

- FEFA támogatás, jelentősebb összegben, szintén az imént említett két tudománycsoportban számottevő(13,6-47,8 M Ft);

- egyéb kiegészítő támogatások- beleértve az MKM kiegészítő támogatásait is-, egyenlőtlen arányban mind a társadalomtudományi, a természettudományi , az agrártudományi és a műszaki tudományi programoknak jutott;

- néhány fontos támogatót, mint pl. az AMFK, OMFB említettek ugyan a programvezetők, de a kiegészítő támogatást nem

mindegyikük számszerűsítette. Feltételezzük, hogy itt a társadalomttudományok meghatározott területeire jutó támogatásokról (is) szó van.

4.3 Beszerzések

4.3.1 Beszerzések tudománycsoportok szerint. A beszerzések eszközöket, tartozékaikat, számítástechnikát (hardver és softver), valamint könyvet és folyóiratot stb. jelentett. Tudománycsoportonkénti megoszlásukat a 14. táblázaton tüntettük fel. Megfigyelhetjük, hogy:

- a beszerzések zömében a műszaki tudományi programok jártak az élen;
- a számítástechnikai eszközök beszerzésében a műszaki tudományi programok mellett az orvos- és társadalomtudományi programok vezettek, csakúgy mint a szoftver beszerzésben (talán a korábban elhalasztott beszerzéseik miatt?);
- a könyv és folyóirat beszerzésekben társadalomtudományi programok jártak az élen;
- az agrártudományi programok jóval kevesebb beszerzést említettek, mint az előző két tudománycsoport programjai; kivétel az eszközök tekintetében.

Értelmezésünk szerint 1995-ben a valamennyi tudománycsoport igyekezett a már meglévő eszközeiket fejleszteni, ezért a nagyértékű beszerzések kiemelten gyakori említése. Ez az oka annak, hogy a természettudományi, illetve a műszaki programok többször említenek szoftver beszerzést is, amit főképpen az erre az időszakra tehető informatikai fejlődéssel magyarázhatunk.

4.3.2 Beszerzések intézménytípusok szerint. Valamennyi beszerzésben az egészségügyi és a műszaki felsőoktatás jár az élen, de nem egyforma arányban. A 15. táblázat adataiból a következőket olvashatjuk ki:

- Az agráregyetemek élen jártak a nagyértékű eszközök beszerzésében. Mellettük még a műszaki és az egészségügyi

felsőoktatás programjai jeleztek nagyértékű eszközbeszerzést.

- Az előbbiektől eltérő megoszlásban szerezték be az egyes programok a számítástechnikai (hardver) eszközeiket, ennél a pontnál a sorrend: műszaki, gazdasági, egészségügyi felsőoktatás. Elgondolkodtató, hogy a pedagógiai felsőoktatás nem jelez számítástechnikai beszerzéseket, jóllehet a feltételezett okok ezen intézménytípusokat is érintik.

- Ugyancsak az egészségügyi felsőoktatás programjai jelezték a különféle kiegészítők, tartozékok beszerzésének zömét.

Megállapíthatjuk, hogy a programok keretében folyó nagyértékű beszerzések számítástechnikára (hardver), valamint egyéb laboratóriumi eszközökre, kiegészítőkre fordítódtak. Tartozékok, softver, könyv, folyóirat stb. is jelentős mértékben említődött. Az egyetemek e programok keretében fedezték nagy összegű beszerzéseiket, hozzájuk hasonlóan a műszaki felsőoktatási intézmények is. A a pedagógiai felsőoktatás programjai keretében azonban egyáltalán nem, vagy csupán alig történt nagyértékű eszközbeszerzés.

4.4 Gazdálkodás

4.4.1 Gazdálkodás tudománycsoportok és intézménytípusok szerint. A 283 programból 275-ről készült elfogadható pénzügyi beszámoló (16. és 17. tábla).Tudománycsoportonként vizsgálva a beszámolók elkészültét megállapítható, hogy a műszaki programok 3 százalékáról nem készítettek elfogadható számadást. A társadalomtudományok és a természettudományok beszámolói közül egy, illetve semmi sem hiányzott. Ez aláhúzza azt a korábbi megállapításunkat (Kozma T. et al. 1996), hogy a természettudományi programok vezetői nagyobb fegyelemhez vannak szokva és a korábbi évekhez viszonyítva javult a gazdálkodás színvonala. Intézménytípusonként vizsgálva, a tudományegyetemek és az agrárfelsőoktatás bizonyult leginkább szabályszerűnek. Tőlük kissé elmaradva, a műszaki és az egészségügyi felsőoktatás intézményei következnek. A következő, kissé leszakadó csoportot pedagógiai és a gazdasági felsőoktatás alkotja.

4.4.2 Gazdálkodási fegyelem. A 18. és 19. táblázat azt a tapasztalatot foglalja össze, hogy a programok vezetői a támogatást tervszerűen – azaz a pénzügyi tervnek megfelelően – használták-e fel. Ez ugyanis minősíti a gazdálkodást. Nos, a táblázatok alapján az alábbi megfigyeléseket tehetjük:

Tudománycsoportonként :

- A természettudományi programok vezetői – a bírálatok szerint – átlag felett gazdálkodtak, a gazdálkodás tervszerűsége 65 program közül 24 esetben átlag feletti 20 esetben kiemelkedő minősítést nyert.
- A társadalomtudományi programok is tervszerűen gazdálkodtak, bár minősítésük nem annyira jó, mint a természettudományos programoké (egészében véve az átlagosnál jobbak, de zömmel átlagosak).
- A műszaki programok esete a korábbi évhez viszonyítva javult, így az átlagosnál jobb minősítést szerzett.

Intézménytípusként vizsgálva megállapítható, hogy

- a műszaki felsőoktatás gazdálkodásának tervszerűsége nyerte a legjobb minősítést. Hozzájuk hasonló a tudományegyetemek és az egészségügyi felsőoktatás gazdálkodása is.

Ez az értékelés – jóllehet nem tekintjük abszolút mércének – *jelzi a gazdálkodás tudatosságát*. Ami valóban figyelmet keltő, az az értékelés hiánya (a skála csak segít az önértékelésben). Különböző tudománycsoportokban a szakértők eltérő módon vannak felkészülve a minőségbiztosítás fejlettebb formáinak alkalmazására. E tekintetben a korábbi évekhez viszonyítva pozitív módon, kiegyensúlyozottabb helyzet alakult ki, főként az egészségügyi és a műszaki felsőoktatás javára, szemben a korábbi tudományegyetemi fölénnyel.

5. A TÁMOGATÁS EREDMÉNYEI

Ebben a fejezetben azt mérlegeljük, mennyire volt eredményes a pályázati programok támogatása. Először azt vizsgáljuk, megszülettek-e a szükséges tematikus beszámolók a programokról. Másodszor bemutatjuk, milyen fajta eredmények születtek e pályázati programok nyomán. Harmadszor mérlegeljük ezeknek az eredményeknek az újszerűségét. Negyedszer leírjuk hatásukat a képzésre. Végül együttesen bemutatjuk a program vezetőinek önértékelését arról, mennyire sikerült teljesíteni kitűzött céljaikat.

5.1 Az eredmények fajtái

Hogy mi számít „eredménynek", azt másként értékelik a társadalomtudományban, másként a természettudományban és ismét másként a műszaki tudományok terén. Ezért tettünk különbséget az eredmények ún. megjelenési formái között, mégpedig a következőképpen:

- nyomtatásban megjelenők
- szakmaspecifikus alkotások
- képzéshez kapcsolódó tevékenységek

5.1.1 Eredmények tudománycsoportok szerint. Minden tudománycsoportban mindhárom típusú eredmény született. Minden tudománycsoportban a nyomtatásban megjelenő és a képzéshez kapcsolódó főbb csoport fordult elő leggyakrabban mind a tervezett, mind az elért eredményeket tekintve. E két típusú eredmény egymáshoz viszonyított arányai különböztek (20 – 27. tábla).

- A természettudományi programok eredményei közül a nyomtatásban megjelenő tervezett csoportban kevesebb cikk jelent meg, viszont valamivel több jegyzet, könyv és előadás valósult meg. A szakmaspecifikus alkotások közül a műszaki fejlesztés, valamint a találmány és az új eljárás emelhető ki. A képzéshez kapcsolódó tevékenység közül a tananyagfejlesztés és az infrastruktúra-fejlesztés emelhető ki.

- A társadalomtudományi programok nyomtatásban megjelenő tervezett és ismertetett eredményei között némi eltérés mutatható ki a cikk és a jegyzet között az előbbi javára. A képzéshez kapcsolódó főbb csoportnál a tervezetthez képest a továbbképzés, távoktatás valósult meg, szemben a a többi tevékenységgel, mely összhangot mutat az elképzelésekkel.

- Az orvostudomány esetében elsősorban a nyomtatásban megjelenő: cikk és az előadás, illetve a képzéshez kapcsolódó tevékenység: tananyagfejlesztés, továbbképzés és infrastruktúra-fejlesztés jellemzi.

- A műszaki programok eredményeit a fő három forma jellemzi: nyomtatásban megjelenő, szakmaspecifikus és képzéshez kapcsolódó. E főbb csoportokat további bontásával eljutunk a részletes eredményekhez. Ezek szerint, jellemző a publikáció, a műszakifejlesztés és a tananyagfejlesztés.

- Az agrártudományi eredményeket vizsgálva hangsúlyos a nyomtatásban megjelenő forma, ezen belül is a cikk és az előadás, valamint a képzéshez kapcsolódó tevékenység, főként a tananyagfejlesztés.

5.1.2 Eredmények intézménytípusok szerint. Valamennyi intézménytípusban főképp a nyomtatásban megjelenő és a képzéshez kapcsolódó tevékenység képezte a tervezett eredményeket. Ezeknek, valamint az ismertetett eredményeknek az egymáshoz viszonyított arányai eltértek egymástól. A (28-35. tábla) a következőket mutatja:

- A tudományegyetemeken előfordul valamennyi eredmény. Legfontosabb közülük természetesen a publikálás, a konferencia előadás, a továbbképzés, a tanyagfejlesztés, és az infrastruktúra-fejlesztés.

- A pedagógusképző intézményekben a kegyenlített kép mutatható ki a tervezett és az ismertetett eredmények között. Ez szinte valamennyi eredményre igaz. Egyúttal – érthető módon – itt magas a tananyagfejlesztés aránya.

- A műszaki intézmények eredményei közül kiemlekedő a publikáció és a tananyagfejlesztés.

- A gazdasági felsőoktatásban a tananyagfejlesztés más intézménytípushoz képest csekély mértékben jelent meg. Itt a tervezetthez képest több publikáció ismertetésére is sor került. Új módszer nem szerepel, csakúgy mintt az infrastruktúra fejlesztése.

- Az egészségügyi felsőoktatási intézmények a korábbi évtizedek elmaradásainak pótlására érthető módon a tananyagfejlesztésre, a továbbképzésre, az infrastruktúra-fejlesztésére és a publikálásra helyezték a hangsúlyt.

- Az agrárfelsőoktatásban domináns a tananyagfejlesztés, a publikáció. Ennél csekélyebb mértékű az új eljárás illetve találmány alkalmazása.

5.2 Újdonság

5.2.1 Az eredmények újszerűsége: tudománycsoportok. A 36. tábla szerint a természettudományos programok eredményei a leginkább újszerűek. 65 programja közül a szakértők 32-őt nemzetközileg, 21-et Magyarországon találtak újszerűnek. A társadalomtudományi programok eredményei elsősorban Magyarországon voltak újszerűek. Ezektől eltérő a műszaki programok eredményei, amelyek elsősorban Magyarországon és szűk körben az adott intézményben jelentettek nóvumot. Az orvostudomány esetében a természettudományhoz hasonló arányokat kapunk mind nemzetközi, mind hazai tekintetben.

5.2.2 Mennyire újszerű: tudománycsoportok. Az eredmények újszerűsége persze tudománycsoportonként mást és mást jelenthet. Lehet az eredmény nemzetközileg új, lehet új az eredménye országosan, az intézményben vagy az illető tanszéken. Az eredmények ilyen minősítését ábrázoljuk a 36-39. táblákon.

- A legtöbb nemzetközileg új eredményt a természettudományos programokban jelentettek: a 65 program eredményei közül 32 minősült ilyennek.

- A legtöbb országosan új eredmény az agrár- és a társadalomtudományi programokból született, mindkét esetben 25 minősült országosan újnak.

- Nagyjából valamennyi tudománycsoportban a programok egyötöde minősült intézményi szinten újszerűnek,

- egytizedük pedig tanszéki szinten új, kivéve a társadalomtudományi programok eredményeit.

A leírtakból úgy tűnik, hogy az orvos- és a természettudományban a nemzetközi újszerűség számít valódi újdonságnak, míg az agrár- és a társadalomtudományokban az országos újszerűség a valódi követelmény. A műszaki programok értékelői két szinten látszottak érzékenynek az újszerűség iránt, aminek következtében az eredmények újszerűségét (hazai, intézményi) nagyjából egyformának ítélték meg.

5.2.3 Az eredmények újszerűsége: intézménytípusok. A 40. táblán az eredmények újszerűségét intézménytípusonként is feltüntettük. A 283 programból 201 jónak, 50 pedig kiemelkedőnek minősült, de viszonylag sok volt az olyan program is, amelynek újszerűségét a szakértők nem minősítették (24). Az intézménytípusok szerinti megoszlásból a következő tanulságokat szűrhetjük le:

- A tudományegyetemek és az agrár intézmények programjainak megítélése igen hasonlít egymásra. Mindkét intézménytípusban nagyobbrészt vagy teljesen újszerűnek ítélték a programok eredményeit. A különbség is fontos azonban e két intézménytípus között. A tudományegyetemek programjainak jelentős részét a szakértők kiemelkedőnek minősítették (76-ból 17-et).

- A műszaki intézmények eredményei nagyobb részben minősültek újszerűnek, azaz jónak.(57-ből 52). Ebben az intézménytípusban a megítélés kiegyenlítettebb, illetve a skála pozitív pólusa felé tendál.

- Az egészségügyi felsőoktatás programjai is igen jó minősítést szereztek. Az 54 projektből 28 jónak, és 20 kiemelkedőnek bizonyult.

- A többi intézménytípusban a programok száma csekély. A csekély számú program eredményei, nagyobb részben minősültek újszerűnek.

5.2.4 Mennyire újszerű: intézménytípusok. A 283 program eredményei közül 75 minősült nemzetközileg újnak, 108 újnak országosan, 59 intézményi szinten és 31 a tanszéken újszerűnek (egy programot több kategóriába is be lehetett sorolni.) A 40-43. tábla az eredmények újszerűségét intézménytípusonként a beadott programok arányában mutatja be. Megállapítható, hogy:

- az egészségügyi felsősoktatás és a tudományegyetemek programjai más intézménytípus programjaihoz képest jól szerepeltek, kivéve a nemzetközi szintet, ahol az élmezőnyben foglalnak helyet;

- az agrárfelsőoktatás legfőbb erősségének a hazai program újdonság bizonyult, így ebben a kategóriában megelőzte a többi intézménytípust;

- a pedagógusképző intézmények programjai jellegzetesen országosan minősültek újnak, a nemzetközi újdonság is – programjaik arányához viszonyítva- számottevő;

- a műszaki felsőoktatás programjainak minősítésekor domináns a magyarországi, harmada az intézményi és kevesebb a nemzetközi újszerűség;

- a többi intézménytípus programjainak újszerűsége az országos, az intézményi és a tanszéki szint között ingadozik.

Programjaik újszerűségének értékelésében a műszaki felsőoktatás jellegzetesen hazaiaknak, illetve intézménycentrikusaknak bizonyultak. Ezzel szemben az egészségügyi felsőoktatás és a tudományegyetemek számára a mérce az országos, illetve a nemzetközi újszerűség. Az agrárintézmények számára pedig leginkább az országos szinten bontakozott ki.

5.3 Hasznosulás

5.3.1 Hatás a képzésre: tudománycsoportok. A 283 program eredménye, bírálóik szerint átlagosan (104) annál jobban (113) vagy épp kiemelkedően (37) hasznosul a képzésben. Az eredményt valamivel rontja, hogy 12 program hasznosulását nem értékelték a szakértők .

A 30. tábla jelzi, hogy mennyire hasznosulnak a program eredményei a különböző tudományterületeken folyó képzésben.

- A műszaki tudományok csoportjában átlag feletti , átlagos és kiemelkedő hasznosulásról számoltak be.

- A társadalomtudományi képzésben a hasznosulás leginkább átlagos, ennek fele pedig átlag felettinek tűnik, jóllehet – hasonlóan a műszaki képzéshez – minősítettek programot kiemelkedően hasznosnak is.

- A természettudományos programok zömmel átlag feletti és kiemelkedő minősítést nyertek.

- Az agrár- és az orvostudomány esetében a minősítések nagyjából azonos módon az átlagos és az átlag feletti között oszlik meg.

A hasznosulás a természettudományi képzésben a legkifejezettebb, de az agrár, műszaki és orvosi képzésben is jelentős a magasabb minősítés. A társadalomtudományi programok a képzésben – eszerint a minősítés szerint – zömmel átlagos szinten hasznosíthatók.

5.3.2 Milyen szintű képzésben hasznosulnak: tudománycsoportok. A hasznosulás vizsgálata során különbséget tettünk az alapképzésben (első diploma), a szakirányú továbbképzésben (másoddiplomás képzés), valamint a posztgraduális (doktori) képzésben hasznosuló programok között. A 44. tábla azt tartalmazza, hogy az egyes tudománycsoportokban inkább az alapképzésre, a továbbképzésre vagy a doktori képzésre gyakoroltak-e hatást a pályázati programok. Megállapítható, hogy:

- a műszaki tudománycsoport esetében mind az alapképzésben mind a továbbképzésben (szakirányú, doktori) hasznosulnak;

- a társadalomtudományokban elsősorban az alapképzést és a szakirányú képzést gazdagítják, a doktori képzésben kisebb a jelentőségük (sok a főiskola, ahol nincs ilyen képzés);

- míg a természettudományok csoportjában – a többihez képest – az alapképzés mellett a doktori képzés válik kiemelke-

dően fontossá, míg a három képzési szint közül a továbbképzésre gyakorolt hatás látszik még fontosnak;

- az agrátudományban hangsúlyos az alapképzés, majd a szakirányú továbbképzés és a doktori képzés következik;

- az orvostudomány esetében kevesebb arányban szerepel az alapképzés, mint a továbbképzés és a doktori képzés (főként a szakvizsgák miatt).

5.3.3 Hatás a képzésre: intézménytípusok. A pályázati programok hatása a képzésre intézménytípusonként is jellegzetesen eltér egymástól. Ezt a 45. táblán ábrázoltuk. Látható, hogy:

- a tudományegyetemeken a képzésre gyakorolt hatást átlag felettinek és leginkább kiemelkedőnek értékelték a bírálók;

- a műszaki, agár és egészségügyi felsőoktatásban átlagosnak és átlag felettinek;

- a pedagógus és a gazdasági felsőoktatásban a csekély számú programok az átlagostól a kiemelkedőig kaptak értékelést.

5.3.4 Milyen szintű képzésben hasznosulnak: intézménytípusok. A 46. tábla az egyes intézménytípusokban mutatja be a programok hatását a képzés eltérő szintjeire. Ebből azt látjuk, hogy:

- az agrár intézménytípusban elsősorban az egyetemi alap- és a szakirányú képzésre gyakorolt hatást;

- a gazdasági intézménytípusban az egyetemi alap- és a szakirányú továbbképzésben hasznosult (magas arány, de kevés program);

- a pedagógusképző intézménytípusban kiegyenlített módon valamennyi képzési típus szerepel.

- a többi három intézménytípusban (egészségügyi, műszaki és tudományegyetem) mindhárom képzési szintre gyakorol hatást, bár leginkább doktori képzésre.

5.4 Célok és eredmények

Végül megvizsgáljuk, hogyan kapcsolódnak a pályázati programok az eredeti célokhoz. Az eredeti célt kétféleképp értjük. Egyrészt a munkatervben megjelölt – tehát a pályázó által kitűzött – célt hasonlítjuk össze a beszámolóban feltüntetett tevékenységekkel (belső kongruencia). Másrészt pedig a pályázat prioritásait vetjük egybe azzal, amiről a programok beszámolói szólnak (külső kongruencia).

5.4.1 Belső kongruencia: tudománycsoportok. A bírálók szerint a programok belső kongruenciája többnyire átlagon felüli (110 program), illetve átlagos (93 program) volt. Kiemelkedőnek minősítették a 283-ból 60 program belső kongruenciáját. A 47. táblán a programok belső kongruenciáját tudománycsoportok szerinti bontásban közöljük. Megállapítható, hogy

- a természettudományos programok belső kongruenciáját a bírálók rendszerint kiemelkedőnek vagy legalábbis átlagon felülinek tartják;
- az agrár- és a társadalomtudományi program belső kongruenciáját ezzel szemben jobbára átlagosnak, illetve átlag felettinek – kevesebb arányban kiemelkedőnek – ítélték;
- a műszaki és orvosi programokat pedig ebből a szempontból leginkább átlag felettiek és kiemelkedőek.

5.4.2 Belső kongruencia: intézménytípusok. A programok belső kongruenciáját intézménytípusok szerint is mérlegelhetjük (48. tábla). Ekkor a következő sajátosságok figyelhetők meg :

- a tudományegyetemi programok közt találták a legtöbb kiemelkedően kongruenset (belső kongruencia) a 76-ból 20-at;
- az agrár és az egészségügyi felsőoktatás is átlag feletti illetve kiemelkedő eredményt mutat;
- a gazdasági és a pedagógiai felsőoktatás a csekély számú támogatott programjaik miatt alig tükröznek értékelhető eredményeket;

- a műszaki felsőoktatási programok, belső kongruenciájukat tekintve, leginkább átlag felettiek, de jelentős számú kiemelkedőnek minősített programjuk is volt.

További kérdés, hogy e megítélésekben mennyire játszott szerepet az intézményi presztízs és/vagy a minőségellenőrzésben való jártasság.

6. ÖSSZEHASONLÍTÁS: 1992-1995

6.1 Jellegzetes változások

Az 1992-es pályázati kiértékelés során a csoportosítás szempontja a tudománycsoport és az intézmény volt, míg az 1993-as és 95-ös kiértékelésnél ezek mellett intézménytípus alapján is végeztük a kiértékelést. Ennek az az oka, hogy 1992-ben még csak 11 intézmény kapott támogatást, zömében a tudományegyetemek, kisebb részben a Budapesti Műszaki Egyetem, ezenkívül még néhány egyéb intézmény 1-2 pályázattal, ezeket nem volt értelme tovább csoportosítani intézménytípusok alapján, 1993-ra lényegesen megváltozott a helyzet, már 34 intézmény nyert támogatást és az intézmények sokkal szélesebb skálája szerepelt jelentős számban, 1994-ben ugyancsak 34 intézmény kapott támogatást, míg 1995-ben már 38. 1992-ben az MKM pályázati úton elosztott 112 MFt kutatási támogatást, 1993-ban 138 MFt-ot, 1994-ben ez az összeg 173 M Ft volt, ezzel szemben 1995-ben kevesebbet 160,2 M Ft-ot. A nyertes, illetve a bírálók által kiértékelt pályázatok száma 1992-ben 137, 1993-ban 170, 1994-ben 239, 1995-ben pedig 283 volt. Az MKM támogatásokat összehasonlítva az alábbi pontokban összefoglalt főbb megállapításokat tehetjük.

6.1.1 Változások a támogatás eredményességében. **1992-ben:** A támogatás mintegy 60 százalékban elérte az elsődleges célját, amennyiben a támogatott kutatások doktori programokat készítettek elő. Több mint 90 százalékban célt ért, amennyiben a kutatások eredményei másoddiplomás, illetve alapképzésben (is) hasznosultak.
1993-ban: Az eredmények 33%-ban vannak hatással a doktori képzésre, alapképzésre 72%-ban, szakirányú képzésre pedig 48% vannak hatással. A program képzésre gyakorolt hatása együttesen 55%-ban átlag feletti és kiemelkedő, átlagos 32%, átlag alatti kevesebb mint 2%, de az e kérdésre nem válaszolók aránya megközelíti a 11%-ot.
1994-ben: Nem módosult lényegesen 1993-hoz képest. Az eredmények 47%-ban vannak hatással a doktori képzésre, alapképzésre összességében 80%-ban, szakirányú képzésre ismét 48% vannak hatással. A program képzésre gyakorolt hatása együttesen közel

55%-ban átlag feletti és kiemelkedő, átlagos 36%, átlag alatti kevesebb mint 2%, de az e kérdésre nem válaszolók aránya megközelíti a 8%-ot, ezek az értékek szinte pontosan megegyeznek az előző évivel.
1995-ben: a korábbi évektől eltérően, nagyjából azonos arányt mutat az alapképzés, a szakirányú továbbképzés és a doktori képzés. A program képzésre gyakorolt hatása is módosult, elsősorban az átlagos és az átlag feletti értékek dominánsak.

6.1.2 Változások a tudományterületek támogatásában. **1992-ben:** A 112 MFt támogatás 49 százalékát a természettudományi kutatások nyerték el, 27 százalék a műszaki, 24 pedig a társadalomtudományi kutatásoknak jutott. Egy-egy kutatás átlagban 815 eFt-ot kapott. Ezen belül a műszaki kutatások 1190 eFt-hoz, a természettudományi kutatások 921 eFt-hoz, a társadalomtudományiak pedig 513 eFt-hoz jutottak átlagosan.
1993-ban: A 138 MFt támogatás megoszlása jelentősen eltér az 1992-esétől, visszaesett 41%-ra a természettudományi kutatások aránya, a műszaki tudományuk támogatása kevesebb mint a felére csökkent 13%, a társadalomtudományi kutatásoknak pedig lényegesen több jutott, 47%. Egy-egy kutatás átlagban kicsivel kevesebbet kapott, mint 1992-ben, 811 eFt-ot. Ezen belül a műszaki kutatások 753 eFt-hoz, a természettudományi kutatások 1198 eFt-hoz, a társadalomtudományiak pedig 642 eFt-hoz jutottak átlagosan, a műszaki tudományoknál itt is jelentős a csökkenés.
1994-ben: 173 MFt támogatás került szétosztásra, tovább csökkent (37%-ra) a természettudományi kutatások aránya, jelentősen emelkedett a műszaki tudományuk támogatása 31%-ra, újból csökkent a társadalomtudományi kutatások fordított pénz aránya (32%). Elmondhatjuk, hogy ebben az évben megközelítőleg 1/3-1/3-1/3 részesedtek a tudománycsoportok. A három évre jellemző, hogy a természettudományok aránya fokozatosan csökken, a másik kettőé egymás rovására erősen ingadozik, főleg a műszaki tudomány aránya 2-3-szorosára változik az egymást követő években. Tovább csökkent – ha az inflációt is figyelembe vesszük jelentősen – az egy kutatásra jutó átlagos összeg (725 eFt). Ezen belül a műszaki kutatások kapták a legtöbbet 1117 eFt-hoz, a természettudományi kutatások 1993-al ellentétbe a legkevesebbet 619 eFt-ot, a társadalomtudományiak pedig 634 eFt-hoz jutottak átlagosan, a műszaki tudományoknál itt is jelentős a emelkedés és a természettudománynál a csökkenés.
1995-ben: 160,2 M Ft került szétosztásra, ez figyelembevéve az 1995-ös év magas inflációs mutatóit jelentős csökkenést jelent. Az egyes támogatott tudományterületek területén is változás mutatható ki, főképpen az agrártudomány 20,5%- és az orvostudomány 18,7%-

os arányát tekintve. Ennek függvényében a természettudományi és a társadalomtudományi túlsúly lecsökkent 23% és 22,3%. Az egy pályázatra jutó támogatás 566 e Ft, ami a korábbi évekhez viszonyítva drámai csökkenést jelent. Nem csoda tehát, ha a pályázó intézmények jelentős számban vontak be céljaik eléréséhez külső támogatót.

6.1.3 Változások az intézmények támogatásában. **1992-ben:** Az ELTE-n 43 kutatást támogattak, az összes támogatás 29 százaléka ide került. A BME-n és a JATE-n 25, illetve 20 kutatást támogattak; az előbbit az összes támogatás 24, az utóbbit pedig az összes támogatás 14 százalékával. Egy-egy kutatást támogattak a TE-n (Testnevelési Egyetem), a DOTE-n, illetve a LFZF-n (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola), ide az összes támogatásból egyenként 0,4-0,9 százalék folyt be.

1993-ban: A támogatott intézmények számában és összetételében jelentős változás történt, az előző évben 11 intézmény kapott támogatást 1993-ban 34. Csökkent az ELTE-n folytatott kutatások támogatása (32 kutatás) ez az összes támogatás kevesebb mint a 16%-át kapta, de ennél sokkal radikálisabban csökkent a BME-n és a JATE-n folytatott kutatásuk támogatása (1 és 7 kutatás, 12% és 3,5%-os támogatás). Jelentősen növekedett a KLTE: 14-ről 27 pályázat 9%-ról 16% támogatás összege.

1994-ben: A támogatott intézmények számában és összetételében nem történt jelentős változás 1993-hoz viszonyítva. Ebben az évben szintén 34 intézmény kapott támogatást. Az támogatást nyert pályázati programok számát tekintve az ELTE újból jelentős előnyre tett szert 55 pályázata 23%-ot képvisel, de ennél sokkal jelentősebb a BME és a JATE hullámzása, újból jelentősen emelkedett a részarányuk a kutatások számát (31 db és 28) és az elnyert összeget tekintve, ebben a vonatkozásban BME 21%-al az első helyre került, megelőzve az ELTE-t. A KLTE részben megőrizte pozícióit (21 pályázat), de a támogatás összegét tekintve csökkent az aránya 16%-ról 8% támogatás összege. Az intézménytípusokat figyelembe véve a tudományegyetemek 40% feletti arányukat megőrizték az elnyert összegeket tekintve, jelentősen kb. a felére csökkent a pedagógiai felsőoktatás támogatása (1993-ban 19% 1994-ben 8%), a műszaki felsőoktatásé pedig emelkedett 31%-ról 40%-ra.

1995-ben: A támogatott intézmények számában és összetételében némi változás történt 1994-hez képest. Ebben az évben 38 intézmény kapott támogatást. Ha a támogatást nyert pályázati programokat tekintjük át, akkor azt látjuk, hogy a korábbi tudományegyetemi fölénnyel szemben jelentős támogatást kapott a GATE, az ELTE, a SZOTE, a BME és az ME. A felsorolás egyben a támogatottsági rangsort is jelenti. Intézménytípusok szerint tekintve továbbra is a

tudományegyetemek kapták a legtöbb támogatást – igaz 1994-hez képest sokkal kevesebbet- 26,9%, de mások számára mint például az agrárfelsőoktatás 22,3% ez emelkedést jelentett.

6.1.4 Változások a támogatott programok „pályázat konform" jellegében. **1992-ben:** A természettudományos kutatások „pályázat konformok" voltak. Szorosan követték a pályázati kiírást, nemzetközi kapcsolatokat építettek ki, országosan, sőt nemzetközileg kiemelkedő eredményeket értek el. A műszaki kutatások pénzügyileg fegyelmezetten gazdálkodtak, beszerzéseikben elsősorban számítástechnikára (hardver és softver) összpontosítottak, kutatásaik eredményei mindenekelőtt új programokban jelentek meg. A társadalomtudományi kutatások diverzifikáltak voltak, sok célúan hasznosultak, elsősorban kutató műhelyeket építettek vagy építettek tovább. Itt fejlesztették leghatékonyabban a könyvtárakat.

1993-ban: Ebben az évben is a természettudományos kutatások „pályázat konformok" voltak, ebben az évben főleg a cél és a tevékenység közötti összhangban. Főleg a nemzetközileg új eredményeik aránya több mint a kétszerese a társadalomtudományénak és másfélszerese a műszakiénak. Magyarországon új eredményeket azonban legnagyobb arányban a társadalom-kutásokban értek el. Az eredmény újszerűségében is a természettudományok vezetnek. A pénzfelhasználás a természettudományoknál felel meg leginkább a tervnek, míg a műszaki tudományoknál a legkevésbé. Ebben az évben a nagyértékű beszerzések jelentősen csökkentek, különösen csökkentek a számítástechnikai eszközök beszerzése kb. harmadára (említés%-a). Eredmények megjelenése a társadalomtudományban a publikációkban magasodik ki, míg a műszaki tudományban az infrastruktúra fejlesztésében, a természettudományban az eredmények szórtan jelentkeznek. A képzésre gyakorolt hatása szintén a természettudománynak a legnagyobb 72%-ban átlag feletti, vagy kiemelkedő, a doktori képzésre gyakorolt hatása a társadalomtudományoknál a legkisebb, 19%.

1994-ben: Az előzőekhez hasonlóan is a természettudományos kutatások a leginkább „pályázat konformok" és a legkevésbé a társadalomtudományok. Ők kértek legkevésbé határidőmódosítást (5%) míg a társadalomtudományok 25%-ban a műszaki tudományok 19%-ban, cél és a tevékenység közötti összhangban a természettudományok és a társadalomtudományok 70%-ban jól szerepeltek, de a társadalomtudományok 40%-ban csak értékelést kaptak. 1993-hoz képest a nagyértékű beszerzések említése jelentősen nőtt, ez érdekes, mivel a kutatások átlagos támogatása jelentősen csökkent. Ez valószínűleg kapcsolatban van a műszaki tudományok újbóli előretörésével. Ismét előtérbe kerültek a számítástechnikai beszerzések,

főleg a műszaki tudományoknál és a könyv beszerzésük is jelentős (20%). Az elért eredményeket 1994-ben sokkal részletesebb és részben más szerkezetben értékelték, mint az előző években, azonban itt is elmondható, hogy a társadalomtudományok publikálnak a leginkább, de a többi tudománycsoport publikációinak mennyisége, sokkal jobban megközelíti a társadalomtudományét, mint előzőleg, szakmaspecifikus eredményei a műszaki tudományoknak vannak leginkább. A képzésre gyakorolt hatása szintén ebben az évben is a műszaki tudományoknak 58%-ban átlag feletti, vagy kiemelkedő, az előző évtől eltérően sokkal kisebbnek tűnik a bírálok szerint a képzésre gyakorolt hatás, a doktori képzésre gyakorolt hatása ebben az évben is hasonló az előzőhöz a társadalomtudományoknál a legkisebb, 25%, a többi képzési típusnál nem látszik lényeges eltérés a vizsgált években.

1995-ben: Az előzőkhöz hasonlóan is a természettudományos kutatások a leginkább „pályázat konformok" és a legkevésbé a társadalomtudományok. A cél és a tevékenység közötti összhangban valamennyi tudománycsoport jól szerepelt, deleginkább a természettudományok 25 pályázat kapott kiemelkedő értékelést. 1994-hez képest a nagyértékű beszerzések említése változó összetételt mutat, leginkább kiegészítőkre illetve számítástechnikai eszköz beszerzésére vállalkoztak.. Ez valószínűleg kapcsolatban van a műszaki tudományok újbóli előretörésével, így a szoftver beszerzésük is jelentős (8,1%). Az elért eredményeket 1995-ben hasonló szerkezetben értékelték, mint az előző évben, azonban az így kapott kép illetve eredmény megváltozott. A legtöbb nyomtatásban megjelenő anyaggal a természet- és az orvostudomány állt elő. A képzésre gyakorolt hatást nézve pedig, ebben az évben a természettudományoknak jutott a vezető szerep 26,2%-ban kiemelkedő. Összegezve, a társadalomtudományi programok hatása némileg gyengült, az agrártudomány, a műszaki tudomány és az orvostudomány hasonló szintű projektjeivel szemben.

6.2 Támogatott tudományok és intézmények

Az 1995-ben 1994-hez képest megváltozott a támogatás struktúrája a társadalomtudományok tért nyertek a műszaki tudományokkal szemben. A természettudományok támogatása 1992-óta évről évre csökken 50%-ról 37%-ra, viszont 1995-ben a tudománycsoportok közül 23%-kal vezet. Fokozatosan csökken az egy támogatásra jutó ösz-

szeg, főleg a természettudományoknál. Az intézménytípusok szempontjából vizsgálva feltűnő a tudományegyetemek támogatottságának változatlansága. A támogatások összegét tekintve már árnyaltabb a helyzet, mivel a műszaki és az agrárfelsőoktatás is közel olyan mértékben részesült, mint a tudományegyetemek. A támogatott intézmények száma változott 1993 óta, de az elmúlt évvel ellentétben növekedett a tudományegyetemek támogatása a főiskolákkal szemben egészen 1994-ig, majd 1995-ben ez az összeg felére csökken. (pl. ELTE 1992: 32 millió, 1993: 21 millió, 1994: 35 millió, 1995: 18,1millió) A KLTE és JPTE és a JATE támogatása erősen visszaesett (10 millió alá), a BME támogatása visszaesett az 1993 előtti szintre 11,6 millióval. A támogatott pályázatok számát vizsgáljuk akkor feltűnő, hogy a társadalom és a természettudományi pályázatok száma változik évről évre fordított arányban. Míg 1993 a támogatott programok számát tekintve a társadalomtudományok „éve" volt, közel 60%-os az arányuk, addig 1992 és 1994 inkább a természettudományoké, több mint 40%-os részesedéssel, 1995 pedig az egyenlőség éve 22,3%-23%. A műszaki tudományok a természettudományokkal együtt változtak, a programok részesedése 10-20% körüli. 1995-ben –amint azt már többször is hangsúlyoztuk- az agrár- és az orvostudomány tört előre 19%-21%.

A közreműködővel végrehajtott programok száma ebben az évben több mint 90%, de a szerkezete jelentősen megváltozott. Az együttműködési hajlandóság az előző évvel ellentétben növekedett intézményből kifelé, bár 1995-ben is a pályázati programokat jó részben tanszéken belül oldották meg, mégis jelentősen emelkedett a nemzetközi és az intézményközi közreműködők említése 1995-ben átlag 35,3% – 41,7%.

Az intézményen belüli közreműködők említése ismét növekedett 25%-ról 36%-ra, ezen belül a agrártudománynál 46,6%. A tanszéken belüli közreműködők említése csökkent 60%-ról 51,6%-ra ezen belül az agrártudománynál a legmagasabb 69%-kal. Összességében 1995-ben árnyaltabbá vált az együttműködések említése, a programokat több együttműködővel oldották meg. Az együttműködés arányainak megoszlását tekintve hullámzás figyelhető meg 1992-től 1993-ra csökkenő arányok 1995-re növekedtek

6.3 A támogatás eredményeinek összehasonlítása

A következőben az 1994-es és az 1995-ös pályázatok főbb eredményeit, a programoknak az oktatásra gyakorolt hatását és a támogatási prioritásokat hasonlítjuk össze, figyelembe véve az 1992-es pályázatokat is.

6.3.1 A cél és a tevékenység összhangja. 1994-hez képest emelkedett az összhang mértéke, így eléri, sőt meghaladja az 1992-es szintet, ekkor „teljes mértékben" választ 71-83%-ban adtak a különböző tudománycsoportoknál, 1995-ben pedig 96,1%. 1994-ban, a kiemelkedő és az átlag feletti összhang együtt 65%, 1995-ben kevesebb 60,1% .

6.3.2 Az eredmény megjelenési formája. A publikációban – miután 1992 után erős növekedés volt tapasztalható (47%-ról 60%-ra) – 1995-ben emelkedett a publikálási hajlam (72,4%). Ezen belül érdekes, hogy a társadalomtudománynál a 3 év alatti ingadozás 23%-ról 1993-ban 63%-ra növekedett, majd 94-ben 50%-ra csökkent, majd 1995-ben 60,3%-ra emelkedett a publikáció eredményként említése. A természettudománynál az 1993-as 55%-ról 67%-ra növekedett, majd 1995-ben 86,2%-on állt meg. A tanagyagfejlesztésnél körülbelül változatlan a helyzet, átlag 44%-ról 49,5%-ra emelkedett az említések aránya (1992-ben még 56% volt). A műszaki tudománynál 1993-ra mutatkozó nagyarányú csökkenés (88%-ról 43%-ra) kisebb emelkedésbe váltott (1995 59,1%). Radikálisan csökkent az új tantárgyak, szakok indítása, már 1993-ban is csökkent (33%-ról 28%-ra), de 1994-ben az említések aránya már csak 9% volt és ez 1995-ben 8,5%-kon állt. A továbbképzés említése ebben az évben újra növekdett, átlag 1992-ben 37%-ról 1993-ban 16%-ra, majd 1994-ben 9% és 1995-ben 18,4%. Az infrastruktúra fejlesztés 1992-ben elsődleges cél, ekkor még a pályázatok 50%-a hajtott végre infrastruktúra fejlesztést, 1993-ban már csak 17%-ra 1994-ben tovább csökkent 15%-ra, viszont 1995-ben újra emelkedett 19,1%-ra. Ez elsősorban a műszaki tudománynál mutatkozik 1992-ben 56%-ról 1993-ban 8%-ra csökkent, ez az érték 1994-ben állandósult, majd 1995-ben 27,3%-ra növekedett. (Ezt főképpen a számítógépes park felújításával magyarázhatjuk). Jó közelítéssel elmondható, hogy az eredmények említési száma és a legtöbb esetben az összetétele nem változott alapvetően 1993 óta, stabilizálódott az eredmények struktúrája, a nagyobb változás 1992 és 1993 között volt, 1992-ben lényegesen több eredményt soroltak fel.

6.3.3 A programok képzésre gyakorolt hatása. Ebben a kérdéskörben is jellemző, hogy a nagyobb változások 1992 és 1993 között zajlottak le, míg 1995-ben csak kisebb változások történtek. Mindhárom évben jellemző, hogy az átlag alatti értékek alig néhány százalékban szerepelnek és csökkenő tendenciát mutatnak, de kiugrik, hogy a társadalomtudományoknál 1992-ben 10%, 1993-94-ben 1% körüli, 1995-ben pedig 4,8%. Az átlag feletti és a kiemelkedő hatás együttesen némileg csökkent, 1992-ben a „teljesen"-nel meghatározott kategória, 70% volt 1993-ban 56%, majd 1995-ben 53%, ezen belül a természettudomány megtartotta a „pozícióit", illetve csak kevéssel csökkent, a műszaki tudomány 80%-ról 52%-ra, a társadalomtudomány 64%-ról 49%-ra csökkent 1992 és 1993 között, majd 1995-ben az utóbbi kettő kissé emelkedett. A nemleges válaszolók aránya 1992 óta változó: 1,5%-ról 1993-ban 10%-ra, 1994-ben 7,5%-ra és 1995-ben 4,2%-ra .

6.3.4 Milyen szintű képzésre gyakoroltak hatást a programok? Általános változás minden tudománycsoportnál, hogy a doktori képzésre gyakorolt hatás először jelentősen kb. harmadára esett vissza, 1992-ben átlag 91%, 1993-ban átlag 33%, de 1995-ben újból erősen emelkedett 54,4%-ra, ezen belül a legnagyobb a változás a társadalomtudománynál ahol 87%-ról 19%-ra esett 1993-ra, és csak kisebb mértékben (25%-ra) emelkedett 1995-re, legkisebb a visszaesés a természettudománynál, ahol 1995-ben is kb. 70% a doktori programra hatást kifejtő pályázatok száma. A szakirányú képzésnél kisebb csökkenés tapasztalható a műszakinál, 66% feletti, de a legnagyobb arányt az agrártudomány mutatja 69%-kal. Hullámzó a helyzet a természettudománynál (63%-ról 45%-ra, majd 38%-ra 1994-ben és 58,5% 1995-ben), míg csökkenés tapasztalható a társadalomtudománynál, 1992-es 31%-ról 44%-ra, majd 49%-ra 1994-ben és 36,5% 1995-ben. Ezen pályázati programok hatása leginkább az alapképzésben jelentkezett, ahol radikálisan emelkedett az említés aránya (35%-ról 72%-ra 1993-ban és 80%-ra 1995-ben). Ezen belül leginkább az agrártudomány változott.

6.4 Egyéb pénzforrások

6.4.1 Egyéb pénzforrás igénybevétele. Az egyéb pénzforrás igénybevétele növekedett 1992-höz képest 37%-ról 45,6%-ra, különösen

erős az ingadozás a műszaki tudománynál (1992: 24%, 1993: 9%, 1994: 21%, 1995: 36,4%) a természettudománynál ez az érték az 1992-es 57%-ról 36,9%-ra csökkent. A társadalomtudományok jobban megtalálták az egyéb forrást 1992-höz képest ekkor 19% volt az említések aránya 1993-ban 26%-ra növekedett, ez némileg 60,3%-ra növekedett 1995-ben. A megnevezett egyéb pénzforrás 207-re emelkedett az 1992-es 59 és az 1993-as 47 említésről, igaz közben a pályázatok száma is jelentősen növekedett 1992-es 137-ről 170-re, majd 1995-ben 283-ra. A megnevezett egyéb pénzforrás arányában az OTKA és A FEFA megőrizte vezető helyét. A TEMPUS az 1992-es harmadik helyről a középmezőnybe került. Az évek során növekvő arányban megjelent a külföldi forrás és a pénzintézeti támogatás is, és az utóbbit 1995-ben a harmadik legfontosabb bázisként említették.

7. TANULSÁGOK

Az 1995-ös elemzés megerősítette azokat a tanulságokat, amelyeket az előző elemzések eredményeképpen vontunk le. Most nem annyira új tanulságokat összegezünk tehát, mint inkább elmélyítjük és pontosabbá tesszük, amit az 1993-as elemzésben csak érintőlegesen jeleztünk.

7.1 Tanulságok, 1995

7.1.1 A kutatás támogatói. Az 1993-es elemzés egyik tanulsága az volt, hogy a pályázati kiírás érzékelhetően módosítja az opponensek magatartását. Ha egyértelműek és markánsak a pályázat prioritásai, akkor az opponens jobban fogja tartani magát hozzájuk értékelő munkája során. Ha viszont a prioritások elmosódottabbak és általánosabbak, akkor az opponensek saját normáikat érvényesítik inkább az értékelésben. Ez a tudománycsoportok (tudományágak, tudományos paradigmák) közti erősebb szóródáshoz vezet.

7.1.2 Mi a „kutatás"? Mind az 1992-es, mind pedig az 1993-as támogatás elemzésének alapkérdése az volt, hogy amit „kutatásnak" nevezünk, eltérő tevékenységek összessége. Sok esetben annyira eltérnek egymástól, hogy tulajdonképpen nem is kezelhetők együtt. A különböző tudományterületen dolgozók normái rendkívüli mértékben eltérnek egymástól (kinek milyen kapcsolatok fontosak, kikre akar hatással lenni, a tanítást vagy a publikálást tartja-e fontosabbnak, milyen pénzügyi forrásokat ér el, milyen elszámolási fegyelemhez szokott stb.). Az 1993-as támogatás idején ezt az ellentmondást a finanszírozó mintegy túlkompenzálta. Ennek eredményeképp a természettudományi programokat kisebb mértékben támogatta, mint a társadalomtudományiakat vagy a műszakiakat. A kategorizálás rejtett politikaérvényesítés, amit szóvá kell tenni és lehetőleg nyilvánosságra hozni.

7.1.3 A vezetők „viselkedése". Az intézmények, intézménytípusok „viselkedése" a vezetőik (menedzsmentjük) viselkedésének eredménye. A vezetők pedig úgy viselkednek, ahogy az adott szervezeti formákban tudnak vagy kénytelenek. Viselkedésüket – a K+F pályázatokkal kapcsolatban is – igen erősen meghatározza a felsőoktatás jelenlegi rendszere.

7.1.4 Kérdések a társadalomkutatás számára. Végül néhány további kérdést fogalmaztunk meg. Vajon csakugyan ciklikus-e a pályázás? Milyen értékeik és normáik vannak a különböző tudományágakban dolgozóknak? Hogyan „hasznosul" a sikeres pályázati program? Ezeket a kérdéseket – mondottuk az 1993-as elemzés tanulságaként – társadalomkutatással kellene (lehetne) megválaszolni.

7.2 Osztályozás

A korábbiakban is felvetettük a tudománycsoportosítás fontosságát a támogatások elosztása során. Ezzel ez a tudományfilozófiainak látszó kérdés – a csoportképzés – mélyen és egyértelműen tudományszervezési és tudományfinanszírozási problémává válik. A csoportképzés eredményeképp a támogatások szétosztásának az a tendenciája – s ez figyelhető meg az előző évek támogatásainak megítélése alapján is –, hogy a nevesített csoportok egyúttal a támogatások elnyerésének alapját is képezik. Ha valamely tudományt nevesítünk – azaz egyenrangúvá emeljük a többi nevesítettel – akkor ezzel a támogatásának esélyét is megnöveljük.

A nem nevesített tudományok képviselői joggal érvelhetnek a nemzetközi összehasonlíthatósággal. Etekintetben az osztályozások eltérők, ámde valamennyi részletesebb, mint amit jelenleg az MKM használ. (Nem állja meg a helyét, hogy az egyikből a másik kiemelhető – hogy tehát a jelenlegi csoportosítás csupán csak tág.) Lehetnek továbbá tudománytörténeti és tudományfilozófiai érveik is amellett, hogy egyes tudományokat nevesíteni kell.

7.3 A „tudomány” vizsgálata

Az értékelők újra meg újra igénylik, hogy többet tudjanak az egyes kutatásokról. Nehezen fogadjuk el, hogy a statisztikai adatgyűjtésnek jól belátható korlátai vannak. Természetesen az 1992-ben kidolgozott és azóta lényegében változatlan módszerrel értékelt kutatásokat lehetne részletesebb kérdőívvel, alaposabban és kidolgozottabban is értékelni. Ez veti fel azokat a kérdéseket, amelyeket másutt érintettünk; hogy ti. mit tekintsünk kutatásnak, mit tudományos kutatásnak, mit a kutatás termékének, illetve a kutatás folyamatának, ki a kutató, és így tovább. Gyorsan eljutunk oda, hogy nemcsak az értékelőt kellene kérdeznünk, hanem magát a kutatót is; és hogy a kutatásszervezőtől éppúgy adatokat kellene kérnünk, mint a döntéshozóktól stb. Vagyis „a tudomány” kutatása visszavezetődik oda, ahol minden társadalomkutatásnak kezdődnie kell: a tudományos kutatásban és a kutatás szervezésében, finanszírozásában, irányításában résztvevőkhöz.

E tekintetben vannak érdekes kezdeményezések (lásd a hivatkozott irodalomban) és korábbi hazai vizsgálatok is, de a jelenlegi helyzet távolról sincs kielégítően feltárva. Mit sem tudunk a kutatók élet- és munkakörülményeiről, mint ahogy véleményeikről, beállítottságaikról sem. Így aztán csak elgondolásaink vannak az általuk követett „stratégiákról” is (ezek az elgondolásdok néha súrolják az inszinuációt). Ahhoz, hogy ezen a területen tovább léphessünk, számottevő kutatást kellene végeznünk a kutatókról. A tudományirányításnak – minden szinten – többet kellene tudnia arról, hogy kik a kutatók és hogyan vélekednek. A további támogatási értékelésekhez ezért kívánatos kiegészítő vizsgálatot is kapcsolni, hogy ezen az úton megindulhassunk.

7.4 A „tudománypolitika” vizsgálata

Hasonló a helyzet a tudományt irányító, finanszírozó, értékelő, menedzselő körrel, amelyet az egyszerűség kedvéért itt most „tudománypolitikának” neveztünk. Ha lehet, róluk – az ő helyzetükről és véleményeikről, szándékaikról (értékeikről) és döntéshozatalukról (politikáikról, stratégiáikról) – még kevesebbet tudunk. Pedig jobban

kellene ismernünk a tudományirányítók összetételét csakúgy, mint szakmai-politikai kultúráját, a szó kultúrantropológiai értelmében.

Ez az ismerethiány okozza, legalábbis részben, azokat a kommunikációs nehézségeket, amelyek a két csoport – kutatók és finanszírozók – között kialakul. Az egyszerű párbeszéd ezen keveset segít, mert a résztvevők – kutatók és finanszíozók – szándékosan értik félre egymást. Rejtett gondolatokat keresnek a közlések mögött. A sikeres kommunikációt e két csoport között elő kell készíteni, mégpedig kiegészítő információkkal. A „tudománypolitika" kutatása – tehát annak feltárása, hogy milyen preferenciákat követnek a döntéshozók, hogyan látják önmagukat és az irányítandó szférát, melyek a rejtett értékek, amelyeket nem tudnak vagy nem akarnak nyilvánossá tenni – a másik olyan feladat, amelyet érdemes a jövőben megkezdeni, talán szintén a támogatások értékeléséhez kapcsolva, jóllehet önálló feladatként.

HIVATKOZÁSOK

Cole J. R. et als. 1994 **The Research University in a Time of Discontent.** Baltimore: Johns Hopkins University Press

Geiger R. I. 1993 **Research and Relevant Knowledge: American Research Universities Since World War II.** New York: Oxford University Press

Haden C. R., Brink J. R. 1992 **Innovative Models for University Research.** Amsterdam: North Holland

Hanham H. J. ed. 1993 „The funding of university research: the role of overheads." **Higher Education Management 3**, 2 (special issue)

Knowles A. S. ed. 1978 „Research." **International Encyclopedia of Higher Education** 8: 3585-635. San Francisco: Jossey – Bass

Knowles A. S. ed. 1978 „Science policies." **International Encyclopedia of Higher Education** 8: 3715-23. San Francisco: Jossey – Bass

Machlup F. 1962 **The Production and Distribution of Knowledge in the United States.** Princeton N. J.: Princeton University Press

Merton R. K. (Storer N. W. ed.) 1973 **The Sociology of Science: Theoretical and Empirical Investigations.** Chicago, London: The University of Chicago Press

Merton R. K., Gatson J. eds. 1977 **The Sociology of Science in Europe.** Urbana: Southern Illionis University Press

Sadlak J., Altbach P. G. eds. 1997 **Higher Education Research at the Turn of the New Century: Structures, Issues, and Trends.** New York, London, Paris: Unesco, Garland

Trow M A, Nybom Th eds. 1991 **University and Society: Essays on the Social Role of Research and Higher Education.** Higher Education Policy Series 12. London: Kingsley

TÁBLÁZATOK

1. tábla

Pályázatok, programok és a támogatás száma és aránya tudománycsoportonként

tudomány-csoport	pályázatok száma db	pályázatok aránya%	támogatás összege eFt	támogatás aránya%
agrártudomány	58	20,5	34780	21,7
műszaki tudomány	44	15,5	30485	19,0
orvostudomány	53	18,7	32735	20,4
társadalomtudomány	63	22,3	29570	18,4
természettudomány	65	23,0	32710	20,4
mindösszesen	283	100,0	160280	100,0

2. tábla

Pályázatok, programok és a támogatás száma és aránya intézménytípusonként

intézmény-típus	pályázatok száma db	pályázatok aránya%	támogatás összege eFt	támogatás aránya%	átlag támogatás eFt
agrárfelsőo.	63	22,3	36690	22,9	582
államigazgazg. felsőo.	1	0,4	950	0,6	950
egészségügyi felsőo.	54	19,1	32010	20,0	593
egyházi felsőo.	2	0,7	700	0,4	350
gazdasági felsőo.	9	3,2	4500	2,8	500
műszaki felsőo.	57	20,1	36795	23,0	646
művészeti felsőo.	4	1,4	2500	1,6	625
pedagógiai felsőo.	15	5,3	5900	3,7	393
testnevelési felsőo.	2	0,7	1725	1,1	863
tudományegyetem	76	26,9	38510	24,0	507
mindösszesen	283	100,0	160280	100,0	566

3. tábla

Pályázatok, programok és a támogatás száma és aránya intézményenként

intézmény	pályázatok		támogatás		átlag támo-
	száma db	aránya%	összege eFt	aránya%	gatás eFt
ÁF	1	0,4	950	0,6	950
ÁOTE	4	1,4	1550	1,0	388
BDMF	2	0,7	1400	0,9	700
BDTF	3	1,1	1150	0,7	383
BGYTF	4	1,4	1350	0,8	338
BKE	9	3,2	4500	2,8	500
BME	22	7,8	11695	7,3	532
BPTIF	1	0,4	800	0,5	800
DATE	11	3,9	3300	2,1	300
DOTE	8	2,8	4050	2,5	506
EFE	1	0,4	750	0,5	750
EKTF	3	1,1	1250	0,8	417
ELTE	36	12,7	18110	11,3	503
GAMF	1	0,4	600	0,4	600
GATE	25	8,8	20510	12,8	820
HETE	3	1,1	1200	0,7	400
JATE	23	8,1	9600	6,0	417
JGYTF	3	1,1	1200	0,7	400
JPTE	5	1,8	4000	2,5	800
JTIF	1	0,4	150	0,1	150
KÉE	12	4,2	5480	3,4	457
KKMF	4	1,4	2500	1,6	625
KLTE	12	4,2	6800	4,2	567
KRE	1	0,4	350	0,2	350
LFZF	2	0,7	1100	0,7	550
ME	13	4,6	11025	6,9	848
MIF	1	0,4	500	0,3	500
MTE	2	0,7	1725	1,1	863
MTMF	1	0,4	900	0,6	900
PATE	10	3,5	5100	3,2	510
PMMF	1	0,4	100	0,1	100
POTE	9	3,2	4300	2,7	478
SOTE	14	4,9	6350	4,0	454
SZIF	1	0,4	200	0,1	200
SZOTE	20	7,1	16110	10,1	806
VE	12	4,2	6975	4,4	581
WJLF	1	0,4	350	0,2	350
YMMF	1	0,4	2300	1,4	2300
összesen	283	100,0	160280	100,0	566

4. tábla

Pályázati programok száma intézménytípusonként és tudománycsoportonként

intézménytípus	agrár tud.	műszaki tud.	orvos-tud.	társadalom-tud.	természet-tud.	összes
agrár-felsőokt.	58 92,1%	0 0,0%	0 0,0%	1 1,6%	4 6,3%	63 100,0%
államigazgatási felsőokt.	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	1 100,0%	0 0,0%	1 100,0%
egészségügyi felsőokt.	0 0,0%	0 0,0%	51 94,4%	2 3,7%	1 1,9%	54 100,0%
egyházi felsőokt.	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	2 100,0%	0 0,0%	2 100,0%
gazdasági felsőokt.	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	9 100,0%	0 0,0%	9 100,0%
műszaki felsőokt.	0 0,0%	43 75,4%	0 0,0%	5 8,8%	9 15,8%	57 100,0%
művészeti felsőokt.	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	4 100,0%	0 0,0%	4 100,0%
pedagógiai felsőokt.	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	10 66,7%	5 33,3%	15 100,0%
testnevelési felsőokt.	0 0,0%	0 0,0%	2 100,0%	0 0,0%	0 0,0%	2 100,0%
tudomány-egyetem	0 0,0%	1 1,3%	0 0,0%	29 38,2%	46 60,5%	76 100,0%
mind-összesen	58 20,5%	44 15,5%	53 18,7%	63 22,3%	65 23,0%	283 100,0%

5. tábla

A program végrehajtása közreműködővel

intézménytípus		tanszéken belüli	intézményen belüli	intézmény-közi	nemzetközi
agrár-felsőokt.	db	44	29	19	18
	%	*69,8%*	*46,0%*	*30,2%*	*28,6%*
egészségügyi felsőokt.	db	29	23	18	21
	%	*53,7%*	*42,6%*	*33,3%*	*38,9%*
gazdasági felsőokt.	db	4	3	6	0
	%	*44,4%*	*33,3%*	*66,7%*	*0,0%*
műszaki felsőokt.	db	30	13	28	17
	%	*52,6%*	*22,8%*	*49,1%*	*29,8%*
pedagógiai felsőokt.	db	4	4	10	9
	%	*26,7%*	*26,7%*	*66,7%*	*60,0%*
tudomány-egyetem	db	34	27	32	32
	%	*44,7%*	*35,5%*	*42,1%*	*42,1%*
egyéb felsőokt.	db	1	3	5	3
	%	*11,1%*	*33,3%*	*55,6%*	*33,3%*
mindösszesen	db	146	102	118	100
	%	*51,6%*	*36,0%*	*41,7%*	*35,3%*

6. tábla

A program végrehajtása közreműködővel

tudomány-csoport		tanszéken belüli	intézményen belüli	intézmény-közi	nemzetközi
agrár-tudomány	db	40	27	17	18
	%	*69,0%*	*46,6%*	*29,3%*	*31,0%*
műszaki tudomány	db	22	11	20	9
	%	*50,0%*	*25,0%*	*45,5%*	*20,5%*
orvos-tudomány	db	29	22	17	21
	%	*54,7%*	*41,5%*	*32,1%*	*39,6%*
társadalom-tudomány	db	24	24	33	18
	%	*38,1%*	*38,1%*	*52,4%*	*28,6%*
természet-tudomány	db	31	18	31	34
	%	*47,7%*	*27,7%*	*47,7%*	*52,3%*
mindösszesen	db	146	102	118	100
	%	*51,6%*	*36,0%*	*41,7%*	*35,3%*

7. tábla

Elért eredmények véleményezése (szöveges válasz)

intézmény-típus	nincs válasz	hiányos	jó, elégedett	kiemelkedő	újdonság	további támogatás	összesen
agrár-felsőokt.	7	1	48	7	0	0	63
	11,1%	*1,6%*	*76,2%*	*11,1%*	*0,0%*	*0,0%*	*100,0%*
egészségü. felsőokt.	4	0	28	20	1	1	54
	7,4%	*0,0%*	*51,9%*	*37,0%*	*1,9%*	*1,9%*	*100,0%*
gazdasági felsőokt.	2	1	6	0	0	0	9
	22,2%	*11,1%*	*66,7%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*	*100,0%*
műszaki felsőokt.	0	1	52	4	0	0	57
	0,0%	*1,8%*	*91,2%*	*7,0%*	*0,0%*	*0,0%*	*100,0%*
pedagógiai felsőokt.	2	0	11	1	1	0	15
	13,3%	*0,0%*	*73,3%*	*6,7%*	*6,7%*	*0,0%*	*100,0%*
tudomány-egyetem	8	1	49	17	1	0	76
	10,5%	*1,3%*	*64,5%*	*22,4%*	*1,3%*	*0,0%*	*100,0%*
egyéb felsőokt.	1	0	7	1	0	0	9
	11,1%	*0,0%*	*77,8%*	*11,1%*	*0,0%*	*0,0%*	*100,0%*
mind-összesen	24	4	201	50	3	1	283
	8,5%	*1,4%*	*71,0%*	*17,7%*	*1,1%*	*0,4%*	*100,0%*

7/a. tábla

Elért eredmények véleményezése (szöveges válasz)

tudomány-csoport	nincs válasz	hiányos	jó, elégedett	kiemelkedő	újdonság	további támogatás	összesen
agrár-tudomány	6	1	45	6	0	0	58
	10,3%	*1,7%*	*77,6%*	*10,3%*	*0,0%*	*0,0%*	*100,0%*
műszaki tudomány	1	0	40	3	0	0	44
	2,3%	*0,0%*	*90,9%*	*6,8%*	*0,0%*	*0,0%*	*100,0%*
orvos-tudomány	3	0	28	20	1	1	53
	5,7%	*0,0%*	*52,8%*	*37,7%*	*1,9%*	*1,9%*	*100,0%*
társadalom-tudomány	12	3	48	0	0	0	63
	19,0%	*4,8%*	*76,2%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*	*100,0%*
természet-tudomány	2	0	40	21	2	0	65
	3,1%	*0,0%*	*61,5%*	*32,3%*	*3,1%*	*0,0%*	*100,0%*
mind-összesen	24	4	201	50	3	1	283
	8,5%	*1,4%*	*71,0%*	*17,7%*	*1,1%*	*0,4%*	*100,0%*

8. tábla

Átlagtámogatás, maradvány és határidő módosítás tudománycsoportonként

tudománycsoport	egy pályázat átlag támogatása eFt	maradvány eFt	határidő módosítást kértek (db)
agrártudomány	600	6	0
műszaki tudomány	693	0	8
orvostudomány	618	1	0
társadalomtudomány	469	426	11
természettudomány	503	85	3
mindösszesen	566	518	22

9. tábla

Pályázatok, programok és a támogatás száma és aránya tudományáganként

tudomány-ág	pályázatok száma db	pályázatok aránya%	támogatás összege eFt	támogatás aránya%
aefa	1	0,4	750	0,5
akoz	9	3,2	13380	8,3
amsz	8	2,8	5680	3,5
anov	17	6,0	6550	4,1
anta	7	2,5	2550	1,6
aorv	12	4,2	5000	3,1
axeb	4	1,4	870	0,5
edia	3	1,1	2700	1,7
ekli	7	2,5	3100	1,9
eszg	1	0,4	450	0,3
expo	35	12,4	22260	13,9
exxb	7	2,5	4225	2,6
mbkh	5	1,8	2350	1,5
mept	4	1,4	5000	3,1
mgep	8	2,8	7500	4,7
mkzl	2	0,7	1635	1,0
mszi	7	2,5	7600	4,7
mvgy	7	2,5	2600	1,6
mvil	8	2,8	2450	1,5
mxeb	3	1,1	1350	0,8
sajt	3	1,1	2400	1,5
sfil	2	0,7	1000	0,6
skoz	9	3,2	6700	4,2
smod	6	2,1	1650	1,0
smuk	4	1,4	1350	0,8
smuv	5	1,8	2800	1,7
snir	6	2,1	1800	1,1
soko	3	1,1	750	0,5
sped	13	4,6	6000	3,7
ssoc	8	2,8	2850	1,8
strt	1	0,4	810	0,5
sxeb	3	1,1	1460	0,9
tbio	10	3,5	7100	4,4
tfiz	10	3,5	4250	2,7
tftd	6	2,1	5700	3,6
tkem	27	9,5	9000	5,6
tkor	5	1,8	3460	2,2
tmat	7	2,5	3200	2,0
összesen	283	100,0	160280	100,0

10. tábla

Átlagtámogatás, maradvány és határidő módosítás tudományáganként

tudományág	egy pályázat átlag támogatása eFt	maradvány eFt	határidő módosítást kértek (db)
aefa	750	0	0
akoz	1487	6	0
amsz	710	0	0
anov	385	0	0
anta	364	0	0
aorv	417	0	0
axeb	218	0	0
edia	900	0	0
ekli	443	0	0
eszg	450	0	0
expo	636	0	0
exxb	604	1	0
mbkh	470	0	1
mept	1250	0	1
mgep	938	0	1
mkzl	818	0	1
mszi	1086	0	1
mvgy	371	0	2
mvil	306	0	1
mxeb	450	0	0
sajt	800	204	1
sfil	500	0	0
skoz	744	0	0
smod	275	2	1
smuk	338	0	0
smuv	560	0	1
snir	300	0	1
soko	250	3	1
sped	462	0	3
ssoc	356	218	1
strt	810	0	1
sxeb	487	0	1
tbio	710	0	2
tfiz	425	0	0
tftd	950	13	0
tkem	333	72	1
tkor	692	0	0
tmat	457	0	0
összesen	566	518	22

11. tábla

A program végrehajtásához igénybe vett-e egyéb pénzforrást?

intézménytípus		nincs válasz	igen	nem	összesen
agrár-felsőokt.	db	26	22	15	63
	%	*41,3%*	*34,9%*	*23,8%*	*100,0%*
egészségügyi felsőokt.	db	15	30	9	54
	%	*27,8%*	*55,6%*	*16,7%*	*100,0%*
gazdasági felsőokt.	db	2	1	6	9
	%	*22,2%*	*11,1%*	*66,7%*	*100,0%*
műszaki felsőokt.	db	16	26	15	57
	%	*28,1%*	*45,6%*	*26,3%*	*100,0%*
pedagógiai felsőokt.	db	6	8	1	15
	%	*40,0%*	*53,3%*	*6,7%*	*100,0%*
tudomány-egyetem	db	21	37	18	76
	%	*27,6%*	*48,7%*	*23,7%*	*100,0%*
egyéb felsőokt.	db	3	5	1	9
	%	*33,3%*	*55,6%*	*11,1%*	*100,0%*
mindösszesen	db	89	129	65	283
	%	*31,4%*	*45,6%*	*23,0%*	*100,0%*

12. tábla

A program végrehajtásához igénybe vett egyéb forrás összege (ezer Ft.)

forrás	agrár-tud.	műszaki tud.	orvos-tud.	társada-lomtud.	termé-szettud.	össz.
OTKA	5300	5020	56470	13120	7070	86980
FEFA	4650	250	47800	13600	2440	68740
Tempus	0	0	25000	4000	0	29000
külföldi	7030	1300	4370	1800	13300	27800
ETT	0	0	10850	0	0	10850
alapítvány	650	60	5300	3770	0	9780
OMFB	0	300	0	8450	280	9030
egyéb költségv. szerv.	1850	0	6100	0	600	8550
MKM	200	200	0	5450	300	6150
saját forrás	690	620	0	2130	2100	5540
AMFK	200	0	400	960	200	1760
egyéb magyar	440	0	0	1090	0	1530
magyar bank	0	0	900	0	0	900
önkormányzat	800	0	0	0	0	800
gazdasági szerv.	250	450	0	0	0	700
OKTK	0	0	0	550	0	550
egyesület	100	0	0	150	0	250
Soros	0	0	0	100	0	100
másik egyetem	0	60	0	20	0	80
MTA	0	20	0	0	0	20
összesen	22160	8280	157190	55190	26290	269110

13. tábla

A program végrehajtásához igénybe vett egyéb forrás összegének %-os megoszlása

forrás	agrár-felső-okt.	egész-ségü. felsőokt.	gazd. felső-okt.	műszaki felső-okt.	peda-gógiai felsőokt.	tudo-mány-egyet.	egyéb felső-okt.	össz.
OTKA	23,7	37,2		28,8	12,8	42,6	0,0	32,3
FEFA	20,8	27,9		10,2	32,1	17,9	47,2	25,5
Tempus	0,0	16,5		0,0	36,1	0,0	0,0	10,8
külföldi	31,9	2,9		49,4	0,0	5,0	0,0	10,3
ETT	0,0	7,2		0,0	0,0	0,0	0,0	4,0
alapítvány	2,9	3,5		1,6	12,6	5,5	0,0	3,6
OMFB	0,4	0,0		1,0	0,0	0,6	45,3	3,4
egyéb költ-ségv. szerv.	8,3	4,0		2,0	0,0	0,0	0,0	3,2
MKM	0,9	0,0		0,7	4,5	10,7	7,5	2,3
saját forrás	3,1	0,0		3,8	0,3	10,3	0,0	2,1
AMFK	0,9	0,3		0,3	0,0	2,9	0,0	0,7
egyéb ma-gyar	2,0	0,0		0,3	0,0	2,7	0,0	0,6
gazd. szerv.	1,1	0,0		1,5	0,0	0,0	0,0	0,3
magyar bank	0,0	0,6		0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
önkorm.	3,6	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
OKTK	0,0	0,0		0,0	0,0	1,5	0,0	0,2
egyesület	0,4	0,0		0,0	1,4	0,0	0,0	0,1
más egyetem	0,0	0,0		0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
MTA	0,0	0,0		0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Soros	0,0	0,0		0,0	0,0	0,3	0,0	0,0
összesen	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

14. tábla

Nagyértékű beszerzések

tudomány csoport		eszkö-zök	kiegé-szítők	számítás-technikai eszk.	szoftverek	könyv folyóirat	egyéb
agrár-tudomány	db	14	2	3	2	0	2
	%	*24,1%*	*3,4%*	*5,2%*	*3,4%*	*0,0%*	*3,4%*
műszaki tudomány	db	6	8	12	8	2	3
	%	*13,6%*	*18,2%*	*27,3%*	*18,2%*	*4,5%*	*6,8%*
orvos-tudomány	db	9	20	9	4	2	10
	%	*17,0%*	*37,7%*	*17,0%*	*7,5%*	*3,8%*	*18,9%*
társadalom-tudomány	db	8	1	11	3	7	1
	%	*12,7%*	*1,6%*	*17,5%*	*4,8%*	*11,1%*	*1,6%*
természet-tudomány	db	8	9	8	6	1	3
	%	*12,3%*	*13,8%*	*12,3%*	*9,2%*	*1,5%*	*4,6%*
mind-összesen	db	45	40	43	23	12	19
	%	*15,9%*	*14,1%*	*15,2%*	*8,1%*	*4,2%*	*6,7%*

15. tábla

Nagyértékű beszerzések

intézmény-típus		eszköz-ök	kiegé-szítők	számítás-technikai eszk.	szoftverek	könyv folyóirat	egyéb
agrár-felsőokt.	db	14	2	4	3	0	2
	%	*22,2%*	*3,2%*	*6,3%*	*4,8%*	*0,0%*	*3,2%*
egészség-ügyi felsőokt.	db	9	20	10	4	2	9
	%	*16,7%*	*37,0%*	*18,5%*	*7,4%*	*3,7%*	*16,7%*
gazdasági felsőokt.	db	1	0	2	0	0	0
	%	*11,1%*	*0,0%*	*22,2%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*
műszaki felsőokt.	db	12	11	15	9	3	3
	%	*21,1%*	*19,3%*	*26,3%*	*15,8%*	*5,3%*	*5,3%*
pedagógiai felsőokt.	db	1	0	0	0	0	0
	%	*6,7%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*
tudomány-egyetem	db	6	6	10	6	7	4
	%	*7,9%*	*7,9%*	*13,2%*	*7,9%*	*9,2%*	*5,3%*
egyéb felsőokt.	db	2	1	2	1	0	1
	%	*22,2%*	*11,1%*	*22,2%*	*11,1%*	*0,0%*	*11,1%*
mind-összesen	db	45	40	43	23	12	19
	%	*15,9%*	*14,1%*	*15,2%*	*8,1%*	*4,2%*	*6,7%*

16. tábla

A pénzügyi gazdálkodás hatékonysága

tudomány-csoport		nincs válasz	átlag alatt	átlagos	átlag felett	kiemel-kedő	összesen
agrár-tudomány	db	4	3	20	20	11	58
	%	*6,9%*	*5,2%*	*34,5%*	*34,5%*	*19,0%*	*100,0%*
műszaki tudomány	db	3	0	16	22	3	44
	%	*6,8%*	*0,0%*	*36,4%*	*50,0%*	*6,8%*	*100,0%*
orvos-tudomány	db	0	2	24	19	8	53
	%	*0,0%*	*3,8%*	*45,3%*	*35,8%*	*15,1%*	*100,0%*
társadalom-tudomány	db	1	4	39	12	7	63
	%	*1,6%*	*6,3%*	*61,9%*	*19,0%*	*11,1%*	*100,0%*
természet-tudomány	db	0	2	27	19	17	65
	%	*0,0%*	*3,1%*	*41,5%*	*29,2%*	*26,2%*	*100,0%*
mind-összesen	db	8	11	126	92	46	283
	%	*2,8%*	*3,9%*	*44,5%*	*32,5%*	*16,3%*	*100,0%*

17. tábla

A pénzügyi gazdálkodás hatékonysága

intézmény-típus		nincs válasz	átlag alatt	átlagos	átlag felett	kiemel-kedő	összesen
agrár-felsőokt.	db	4	4	22	22	11	63
	%	*6,3%*	*6,3%*	*34,9%*	*34,9%*	*17,5%*	*100,0%*
egészség-ügyi felsőokt.	db	0	2	25	19	8	54
	%	*0,0%*	*3,7%*	*46,3%*	*35,2%*	*14,8%*	*100,0%*
gazdasági felsőokt.	db	0	1	7	1	0	9
	%	*0,0%*	*11,1%*	*77,8%*	*11,1%*	*0,0%*	*100,0%*
műszaki felsőokt.	db	3	2	21	24	7	57
	%	*5,3%*	*3,5%*	*36,8%*	*42,1%*	*12,3%*	*100,0%*
pedagógiai felsőokt.	db	0	0	10	4	1	15
	%	*0,0%*	*0,0%*	*66,7%*	*26,7%*	*6,7%*	*100,0%*
tudomány-egyetem	db	1	1	36	21	17	76
	%	*1,3%*	*1,3%*	*47,4%*	*27,6%*	*22,4%*	*100,0%*
egyéb felsőokt.	db	0	1	5	1	2	9
	%	*0,0%*	*11,1%*	*55,6%*	*11,1%*	*22,2%*	*100,0%*
mind-összesen	db	8	11	126	92	46	283
	%	*2,8%*	*3,9%*	*44,5%*	*32,5%*	*16,3%*	*100,0%*

18. tábla

A program képzésre gyakorolt hatása (szöveges megjegyzés)

tudománycsoport		jó	előremozdít	hiány	nincs válasz	összesen
agrár-tudomány	db	6	1	0	51	58
	%	*10,3%*	*1,7%*	*0,0%*	*87,9%*	*100,0%*
műszaki tudomány	db	2	1	0	41	44
	%	*4,5%*	*2,3%*	*0,0%*	*93,2%*	*100,0%*
orvos-tudomány	db	2	0	0	51	53
	%	*3,8%*	*0,0%*	*0,0%*	*96,2%*	*100,0%*
társadalom-tudomány	db	7	1	7	48	63
	%	*11,1%*	*1,6%*	*11,1%*	*76,2%*	*100,0%*
természet-tudomány	db	15	0	0	50	65
	%	*23,1%*	*0,0%*	*0,0%*	*76,9%*	*100,0%*
mindösszesen	db	32	3	7	241	283
	%	*11,3%*	*1,1%*	*2,5%*	*85,2%*	*100,0%*

19. tábla

A program képzésre gyakorolt hatása (szöveges megjegyzés)

intézménytípus		jó	előremozdít	hiány	nincs válasz	összesen
agrár-felsőokt.	db	8	1	0	54	63
	%	*12,7%*	*1,6%*	*0,0%*	*85,7%*	*100,0%*
egészségügyi felsőokt.	db	1	0	0	53	54
	%	*1,9%*	*0,0%*	*0,0%*	*98,1%*	*100,0%*
gazdasági felsőokt.	db	1	0	0	8	9
	%	*11,1%*	*0,0%*	*0,0%*	*88,9%*	*100,0%*
műszaki felsőokt.	db	4	1	0	52	57
	%	*7,0%*	*1,8%*	*0,0%*	*91,2%*	*100,0%*
pedagógiai felsőokt.	db	5	0	1	9	15
	%	*33,3%*	*0,0%*	*6,7%*	*60,0%*	*100,0%*
tudomány-egyetem	db	12	0	5	59	76
	%	*15,8%*	*0,0%*	*6,6%*	*77,6%*	*100,0%*
egyéb felsőokt.	db	1	1	1	6	9
	%	*11,1%*	*11,1%*	*11,1%*	*66,7%*	*100,0%*
mindösszesen	db	32	3	7	241	283
	%	*11,3%*	*1,1%*	*2,5%*	*85,2%*	*100,0%*

20. tábla

A munkatervben tervezett eredmények: nyomtatásban megjelenők

tudománycsoport		cikk	jegyzet	könyv	előadás
agrár-tudomány	db	28	6	1	20
	%	*48,3%*	*10,3%*	*1,7%*	*34,5%*
műszaki tudomány	db	22	9	1	10
	%	*50,0%*	*20,5%*	*2,3%*	*22,7%*
orvos-tudomány	db	35	6	6	24
	%	*66,0%*	*11,3%*	*11,3%*	*45,3%*
társadalom-tudomány	db	21	21	10	12
	%	*33,3%*	*33,3%*	*15,9%*	*19,0%*
természet-tudomány	db	51	5	3	36
	%	*78,5%*	*7,7%*	*4,6%*	*55,4%*
mindösszesen	db	157	47	21	102
	%	*55,5%*	*16,6%*	*7,4%*	*36,0%*

21. tábla

A munkatervben tervezett eredmények: szakmaspecifikus alkotások

tudománycsoport		találmány, új eljárás	műszaki fejlesztés	orvosi gyógyászati	egyéb
agrár-tudomány	db	6	1	0	0
	%	*10,3%*	*1,7%*	*0,0%*	*0,0%*
műszaki tudomány	db	6	6	0	3
	%	*13,6%*	*13,6%*	*0,0%*	*6,8%*
orvos-tudomány	db	1	0	10	1
	%	*1,9%*	*0,0%*	*18,9%*	*1,9%*
társadalom-tudomány	db	1	1	1	1
	%	*1,6%*	*1,6%*	*1,6%*	*1,6%*
természet-tudomány	db	4	6	2	0
	%	*6,2%*	*9,2%*	*3,1%*	*0,0%*
mindösszesen	db	18	14	13	5
	%	*6,4%*	*4,9%*	*4,6%*	*1,8%*

Művészeti alkotásokat senki sem tervezett.

22. tábla

A munkatervben tervezett eredmények: képzéshez kapcsolódó tevékenység

tudomány-csoport		tananyag fejlesztés	új tan-tárgy	tovább-képzés távoktatás	infra-struktúra fejlesztés	konferencia szervezés
agrár-tudomány	db	25	4	8	5	2
	%	*43,1%*	*6,9%*	*13,8%*	*8,6%*	*3,4%*
műszaki tudomány	db	26	5	7	14	1
	%	*59,1%*	*11,4%*	*15,9%*	*31,8%*	*2,3%*
orvos-tudomány	db	12	1	16	10	2
	%	*22,6%*	*1,9%*	*30,2%*	*18,9%*	*3,8%*
társadalom-tudomány	db	43	10	4	8	6
	%	*68,3%*	*15,9%*	*6,3%*	*12,7%*	*9,5%*
természet-tudomány	db	35	5	14	17	9
	%	*53,8%*	*7,7%*	*21,5%*	*26,2%*	*13,8%*
mind-összesen	db	141	25	49	54	20
	%	*49,8%*	*8,8%*	*17,3%*	*19,1%*	*7,1%*

23. tábla

A munkatervben tervezett eredmények: főbb kategóriák összevonva

tudomány-csoport		nyomtatásban megjelenő	szakma-specifikus	képzéshez kapcsolódó	egyéb
agrár-tudomány	db	30	7	30	5
	%	*51,7%*	*12,1%*	*51,7%*	*8,6%*
műszaki tudomány	db	27	10	32	8
	%	*61,4%*	*22,7%*	*72,7%*	*18,2%*
orvos-tudomány	db	46	11	25	2
	%	*86,8%*	*20,8%*	*47,2%*	*3,8%*
társadalom-tudomány	db	40	3	51	6
	%	*63,5%*	*4,8%*	*81,0%*	*9,5%*
természet-tudomány	db	56	11	48	2
	%	*86,2%*	*16,9%*	*73,8%*	*3,1%*
mindösszesen	db	199	42	186	23
	%	*70,3%*	*14,8%*	*65,7%*	*8,1%*

24. tábla

Elért eredmények: nyomtatásban megjelenők

tudománycsoport		cikk	jegyzet	könyv	előadás
agrár-tudomány	db	30	8	2	25
	%	*51,7%*	*13,8%*	*3,4%*	*43,1%*
műszaki tudomány	db	20	8	3	16
	%	*45,5%*	*18,2%*	*6,8%*	*36,4%*
orvos-tudomány	db	36	4	4	28
	%	*67,9%*	*7,5%*	*7,5%*	*52,8%*
társadalom-tudomány	db	20	19	11	14
	%	*31,7%*	*30,2%*	*17,5%*	*22,2%*
természet-tudomány	db	46	6	5	37
	%	*70,8%*	*9,2%*	*7,7%*	*56,9%*
mindösszesen	db	152	45	25	120
	%	*53,7%*	*15,9%*	*8,8%*	*42,4%*

25. tábla

Elért eredmények: szakmaspecifikus alkotások

tudományterület		találmány, új eljárás	műszaki fejlesztés	orvosi gyógyászati	egyéb
agrár-tudomány	db	5	1	0	3
	%	*8,6%*	*1,7%*	*0,0%*	*5,2%*
műszaki tudomány	db	7	6	0	1
	%	*15,9%*	*13,6%*	*0,0%*	*2,3%*
orvos-tudomány	db	1	0	9	1
	%	*1,9%*	*0,0%*	*17,0%*	*1,9%*
társadalom-tudomány	db	2	1	1	0
	%	*3,2%*	*1,6%*	*1,6%*	*0,0%*
természet-tudomány	db	5	7	1	1
	%	*7,7%*	*10,8%*	*1,5%*	*1,5%*
mindösszesen	db	20	15	11	6
	%	*7,1%*	*5,3%*	*3,9%*	*2,1%*

26. tábla

Elért eredmények: képzéshez kapcsolódó tevékenység

tudomány-csoport		tananyag fejlesztés	új tan-tárgy	tovább-képzés távoktatás	infra-struktúra fejlesztés	konferencia szervezés
agrár-tudomány	db	25	3	8	7	2
	%	*43,1%*	*5,2%*	*13,8%*	*12,1%*	*3,4%*
műszaki tudomány	db	26	5	8	12	1
	%	*59,1%*	*11,4%*	*18,2%*	*27,3%*	*2,3%*
orvos-tudomány	db	12	2	14	10	3
	%	*22,6%*	*3,8%*	*26,4%*	*18,9%*	*5,7%*
társadalom-tudomány	db	43	9	8	8	5
	%	*68,3%*	*14,3%*	*12,7%*	*12,7%*	*7,9%*
természet-tudomány	db	34	5	14	17	9
	%	*52,3%*	*7,7%*	*21,5%*	*26,2%*	*13,8%*
mind-összesen	db	140	24	52	54	20
	%	*49,5%*	*8,5%*	*18,4%*	*19,1%*	*7,1%*

27. tábla

Elért eredmények: főbb kategóriák összevonva

tudomány-csoport		nyomtatásban megjelenő	szakma-specifikus	képzéshez kapcsolódó	egyéb
agrár-tudomány	db	38	9	31	5
	%	*65,5%*	*15,5%*	*53,4%*	*8,6%*
műszaki tudomány	db	28	10	32	12
	%	*63,6%*	*22,7%*	*72,7%*	*27,3%*
orvos-tudomány	db	45	11	24	2
	%	*84,9%*	*20,8%*	*45,3%*	*3,8%*
társadalom-tudomány	db	38	4	51	12
	%	*60,3%*	*6,3%*	*81,0%*	*19,0%*
természet-tudomány	db	56	12	48	2
	%	*86,2%*	*18,5%*	*73,8%*	*3,1%*
mind-összesen	db	205	46	186	33
	%	*72,4%*	*16,3%*	*65,7%*	*11,7%*

28. tábla

A munkatervben tervezett eredmények: nyomtatásban megjelenők

intézménytípus		cikk	jegyzet	könyv	előadás
agrár-felsőokt.	db	29	7	1	21
	%	*46,0%*	*11,1%*	*1,6%*	*33,3%*
egészségügyi felsőokt.	db	36	6	6	26
	%	*66,7%*	*11,1%*	*11,1%*	*48,1%*
gazdasági felsőokt.	db	6	3	3	0
	%	*66,7%*	*33,3%*	*33,3%*	*0,0%*
műszaki felsőokt.	db	31	12	1	15
	%	*54,4%*	*21,1%*	*1,8%*	*26,3%*
pedagógiai felsőokt.	db	10	5	3	4
	%	*66,7%*	*33,3%*	*20,0%*	*26,7%*
tudomány-egyetem	db	42	12	6	35
	%	*55,3%*	*15,8%*	*7,9%*	*46,1%*
egyéb felsőokt.	db	3	2	1	1
	%	*33,3%*	*22,2%*	*11,1%*	*11,1%*
mindösszesen	db	157	47	21	102
	%	*55,5%*	*16,6%*	*7,4%*	*36,0%*

29. tábla

A munkatervben tervezett eredmények: szakmaspecifikus alkotások

intézménytípus		találmány, új eljárás	műszaki fejlesztés	orvosi gyógyászati	egyéb
agrár-felsőokt.	db	7	1	0	0
	%	*11,1%*	*1,6%*	*0,0%*	*0,0%*
egészségügyi felsőokt.	db	1	1	11	2
	%	*1,9%*	*1,9%*	*20,4%*	*3,7%*
gazdasági felsőokt.	db	1	0	0	0
	%	*11,1%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*
műszaki felsőokt.	db	6	7	0	3
	%	*10,5%*	*12,3%*	*0,0%*	*5,3%*
pedagógiai felsőokt.	db	1	0	0	0
	%	*6,7%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*
tudomány-egyetem	db	2	4	2	0
	%	*2,6%*	*5,3%*	*2,6%*	*0,0%*
egyéb felsőokt.	db	0	1	0	0
	%	*0,0%*	*11,1%*	*0,0%*	*0,0%*
mindösszesen	db	18	14	13	5
	%	*6,4%*	*4,9%*	*4,6%*	*1,8%*

Művészeti alkotásokat senki sem tervezett.

30. tábla

A munkatervben tervezett eredmények: képzéshez kapcsolódó tevékenység

intézmény-típus		tananyag fejlesztés	új tan-tárgy	tovább-képzés távoktatás	infra-struktúra fejlesztés	konferencia szervezés
agrár-felsőokt.	db	28	5	8	7	3
	%	*44,4%*	*7,9%*	*12,7%*	*11,1%*	*4,8%*
egészség-ügyi felsőokt.	db	13	1	15	11	2
	%	*24,1%*	*1,9%*	*27,8%*	*20,4%*	*3,7%*
gazdasági felsőokt.	db	7	0	1	0	0
	%	*77,8%*	*0,0%*	*11,1%*	*0,0%*	*0,0%*
műszaki felsőokt.	db	34	5	7	18	3
	%	*59,6%*	*8,8%*	*12,3%*	*31,6%*	*5,3%*
pedagógiai felsőokt.	db	10	2	2	1	3
	%	*66,7%*	*13,3%*	*13,3%*	*6,7%*	*20,0%*
tudomány-egyetem	db	45	9	15	15	9
	%	*59,2%*	*11,8%*	*19,7%*	*19,7%*	*11,8%*
egyéb felsőokt.	db	4	3	1	2	0
	%	*44,4%*	*33,3%*	*11,1%*	*22,2%*	*0,0%*
mind-összesen	db	141	25	49	54	20
	%	*49,8%*	*8,8%*	*17,3%*	*19,1%*	*7,1%*

31. tábla

A munkatervben tervezett eredmények: főbb kategóriák összevonva

intézménytípus		nyomtatásban megjelenő	szakma-specifikus	képzéshez kapcsolódó	egyéb
agrár-felsőokt.	db	33	8	33	6
	%	*52,4%*	*12,7%*	*52,4%*	*9,5%*
egészségügyi felsőokt.	db	47	13	26	2
	%	*87,0%*	*24,1%*	*48,1%*	*3,7%*
gazdasági felsőokt.	db	7	1	7	1
	%	*77,8%*	*11,1%*	*77,8%*	*11,1%*
műszaki felsőokt.	db	37	11	43	10
	%	*64,9%*	*19,3%*	*75,4%*	*17,5%*
pedagógiai felsőokt.	db	13	1	11	0
	%	*86,7%*	*6,7%*	*73,3%*	*0,0%*
tudomány-egyetem	db	57	7	60	3
	%	*75,0%*	*9,2%*	*78,9%*	*3,9%*
egyéb felsőokt.	db	5	1	6	1
	%	*55,6%*	*11,1%*	*66,7%*	*11,1%*
mind-összesen	db	199	42	186	23
	%	*70,3%*	*14,8%*	*65,7%*	*8,1%*

32. tábla

Elért eredmények: nyomtatásban megjelenők

intézménytípus		cikk	jegyzet	könyv	előadás
agrár-felsőokt.	db	31	9	3	27
	%	*49,2%*	*14,3%*	*4,8%*	*42,9%*
egészségügyi felsőokt.	db	38	4	4	30
	%	*70,4%*	*7,4%*	*7,4%*	*55,6%*
gazdasági felsőokt.	db	6	3	4	0
	%	*66,7%*	*33,3%*	*44,4%*	*0,0%*
műszaki felsőokt.	db	27	11	3	22
	%	*47,4%*	*19,3%*	*5,3%*	*38,6%*
pedagógiai felsőokt.	db	9	4	2	8
	%	*60,0%*	*26,7%*	*13,3%*	*53,3%*
tudomány-egyetem	db	39	12	8	32
	%	*51,3%*	*15,8%*	*10,5%*	*42,1%*
egyéb felsőokt.	db	2	2	1	1
	%	*22,2%*	*22,2%*	*11,1%*	*11,1%*
mindösszesen	db	152	45	25	120
	%	*53,7%*	*15,9%*	*8,8%*	*42,4%*

33. tábla

Elért eredmények: szakmaspecifikus alkotások

intézménytípus		találmány, új eljárás	műszaki fejlesztés	orvosi gyógyászati	egyéb
agrár-felsőokt.	db	6	1	0	3
	%	*9,5%*	*1,6%*	*0,0%*	*4,8%*
egészségügyi felsőokt.	db	1	1	10	1
	%	*1,9%*	*1,9%*	*18,5%*	*1,9%*
gazdasági felsőokt.	db	1	0	0	0
	%	*11,1%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*
műszaki felsőokt.	db	8	7	0	1
	%	*14,0%*	*12,3%*	*0,0%*	*1,8%*
pedagógiai felsőokt.	db	1	0	0	0
	%	*6,7%*	*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*
tudomány-egyetem	db	3	5	1	1
	%	*3,9%*	*6,6%*	*1,3%*	*1,3%*
egyéb felsőokt.	db	0	1	0	0
	%	*0,0%*	*11,1%*	*0,0%*	*0,0%*
mindösszesen	db	20	15	11	6
	%	*7,1%*	*5,3%*	*3,9%*	*2,1%*

34. tábla

Elért eredmények: képzéshez kapcsolódó tevékenység

intézmény-típus		tananyag fejlesztés	új tan-tárgy	tovább-képzés távoktatás	infra-struktúra fejlesztés	konferencia szervezés
agrár-felsőokt.	db	28	4	8	9	3
	%	*44,4%*	*6,3%*	*12,7%*	*14,3%*	*4,8%*
egészség-ügyi felsőokt.	db	13	2	14	11	3
	%	*24,1%*	*3,7%*	*25,9%*	*20,4%*	*5,6%*
gazdasági felsőokt.	db	7	0	1	0	0
	%	*77,8%*	*0,0%*	*11,1%*	*0,0%*	*0,0%*
műszaki felsőokt.	db	34	5	8	17	3
	%	*59,6%*	*8,8%*	*14,0%*	*29,8%*	*5,3%*
pedagógiai felsőokt.	db	11	2	4	1	3
	%	*73,3%*	*13,3%*	*26,7%*	*6,7%*	*20,0%*
tudomány-egyetem	db	43	8	16	14	8
	%	*56,6%*	*10,5%*	*21,1%*	*18,4%*	*10,5%*
egyéb felsőokt.	db	4	3	1	2	0
	%	*44,4%*	*33,3%*	*11,1%*	*22,2%*	*0,0%*
mind-összesen	db	140	24	52	54	20
	%	*49,5%*	*8,5%*	*18,4%*	*19,1%*	*7,1%*

35. tábla

Elért eredmények: főbb kategóriák összevonva

intézmény-típus		nyomtatásban megjelenő	szakma-specifikus	képzéshez kapcsolódó	egyéb
agrár-felsőokt.	db	41	10	34	6
	%	*65,1%*	*15,9%*	*54,0%*	*9,5%*
egészségügyi felsőokt.	db	47	13	25	3
	%	*87,0%*	*24,1%*	*46,3%*	*5,6%*
gazdasági felsőokt.	db	6	1	7	1
	%	*66,7%*	*11,1%*	*77,8%*	*11,1%*
műszaki felsőokt.	db	38	11	44	15
	%	*66,7%*	*19,3%*	*77,2%*	*26,3%*
pedagógiai felsőokt.	db	12	1	12	0
	%	*80,0%*	*6,7%*	*80,0%*	*0,0%*
tudomány-egyetem	db	57	9	58	7
	%	*75,0%*	*11,8%*	*76,3%*	*9,2%*
egyéb felsőokt.	db	4	1	6	1
	%	*44,4%*	*11,1%*	*66,7%*	*11,1%*
mind-összesen	db	205	46	186	33
	%	*72,4%*	*16,3%*	*65,7%*	*11,7%*

36. tábla

A program eredménye nemzetközileg új

tudománycsoport		nem	igen	összesen
agrár-tudomány	db	50	8	58
	%	*86,2%*	*13,8%*	*100,0%*
műszaki tudomány	db	39	5	44
	%	*88,6%*	*11,4%*	*100,0%*
orvos-tudomány	db	27	26	53
	%	*50,9%*	*49,1%*	*100,0%*
társadalom-tudomány	db	59	4	63
	%	*93,7%*	*6,3%*	*100,0%*
természet-tudomány	db	33	32	65
	%	*50,8%*	*49,2%*	*100,0%*
mindösszesen	db	208	75	283
	%	*73,5%*	*26,5%*	*100,0%*

37. tábla

A program eredménye Magyarországon új

tudománycsoport		nem	igen	összesen
agrár-tudomány	db	33	25	58
	%	*56,9%*	*43,1%*	*100,0%*
műszaki tudomány	db	22	22	44
	%	*50,0%*	*50,0%*	*100,0%*
orvos-tudomány	db	38	15	53
	%	*71,7%*	*28,3%*	*100,0%*
társadalom-tudomány	db	38	25	63
	%	*60,3%*	*39,7%*	*100,0%*
természet-tudomány	db	44	21	65
	%	*67,7%*	*32,3%*	*100,0%*
mindösszesen	db	175	108	283
	%	*61,8%*	*38,2%*	*100,0%*

38. tábla

A program eredménye az intézményben új

tudománycsoport		nem	igen	összesen
agrár-tudomány	db	43	15	58
	%	*74,1%*	*25,9%*	*100,0%*
műszaki tudomány	db	29	15	44
	%	*65,9%*	*34,1%*	*100,0%*
orvos-tudomány	db	45	8	53
	%	*84,9%*	*15,1%*	*100,0%*
társadalom-tudomány	db	52	11	63
	%	*82,5%*	*17,5%*	*100,0%*
természet-tudomány	db	55	10	65
	%	*84,6%*	*15,4%*	*100,0%*
mindösszesen	db	224	59	283
	%	*79,2%*	*20,8%*	*100,0%*

39. tábla

A program eredménye a tanszéken új

tudománycsoport		nem	igen	összesen
agrár-tudomány	db	53	5	58
	%	*91,4%*	*8,6%*	*100,0%*
műszaki tudomány	db	42	2	44
	%	*95,5%*	*4,5%*	*100,0%*
orvos-tudomány	db	52	1	53
	%	*98,1%*	*1,9%*	*100,0%*
társadalom-tudomány	db	44	19	63
	%	*69,8%*	*30,2%*	*100,0%*
természet-tudomány	db	61	4	65
	%	*93,8%*	*6,2%*	*100,0%*
mindösszesen	db	252	31	283
	%	*89,0%*	*11,0%*	*100,0%*

40. tábla

A program eredménye nemzetközileg új

intézménytípus		nem	igen	összesen
agrár-felsőokt.	db	55	8	63
	%	*87,3%*	*12,7%*	*100,0%*
egészségügyi felsőokt.	db	28	26	54
	%	*51,9%*	*48,1%*	*100,0%*
gazdasági felsőokt.	db	9	0	9
	%	*100,0%*	*0,0%*	*100,0%*
műszaki felsőokt.	db	49	8	57
	%	*86,0%*	*14,0%*	*100,0%*
pedagógiai felsőokt.	db	10	5	15
	%	*66,7%*	*33,3%*	*100,0%*
tudomány-egyetem	db	51	25	76
	%	*67,1%*	*32,9%*	*100,0%*
egyéb felsőokt.	db	6	3	9
	%	*66,7%*	*33,3%*	*100,0%*
mindösszesen	db	208	75	283
	%	*73,5%*	*26,5%*	*100,0%*

41. tábla

A program eredménye Magyarországon új

intézménytípus		nem	igen	összesen
agrár-felsőokt.	db	36	27	63
	%	*57,1%*	*42,9%*	*100,0%*
egészségügyi felsőokt.	db	40	14	54
	%	*74,1%*	*25,9%*	*100,0%*
gazdasági felsőokt.	db	4	5	9
	%	*44,4%*	*55,6%*	*100,0%*
műszaki felsőokt.	db	31	26	57
	%	*54,4%*	*45,6%*	*100,0%*
pedagógiai felsőokt.	db	8	7	15
	%	*53,3%*	*46,7%*	*100,0%*
tudomány-egyetem	db	50	26	76
	%	*65,8%*	*34,2%*	*100,0%*
egyéb felsőokt.	db	6	3	9
	%	*66,7%*	*33,3%*	*100,0%*
mindösszesen	db	175	108	283
	%	*61,8%*	*38,2%*	*100,0%*

42. tábla

A program eredménye az intézményben új

intézménytípus		nem	igen	összesen
agrár-felsőokt.	db	47	16	63
	%	*74,6%*	*25,4%*	*100,0%*
egészségügyi felsőokt.	db	44	10	54
	%	*81,5%*	*18,5%*	*100,0%*
gazdasági felsőokt.	db	8	1	9
	%	*88,9%*	*11,1%*	*100,0%*
műszaki felsőokt.	db	40	17	57
	%	*70,2%*	*29,8%*	*100,0%*
pedagógiai felsőokt.	db	13	2	15
	%	*86,7%*	*13,3%*	*100,0%*
tudomány-egyetem	db	64	12	76
	%	*84,2%*	*15,8%*	*100,0%*
egyéb felsőokt.	db	8	1	9
	%	*88,9%*	*11,1%*	*100,0%*
mindösszesen	db	224	59	283
	%	*79,2%*	*20,8%*	*100,0%*

43. tábla

A program eredménye a tanszéken új

intézménytípus		nem	igen	összesen
agrár-felsőokt.	db	56	7	63
	%	*88,9%*	*11,1%*	*100,0%*
egészségügyi felsőokt.	db	53	1	54
	%	*98,1%*	*1,9%*	*100,0%*
gazdasági felsőokt.	db	8	1	9
	%	*88,9%*	*11,1%*	*100,0%*
műszaki felsőokt.	db	51	6	57
	%	*89,5%*	*10,5%*	*100,0%*
pedagógiai felsőokt.	db	14	1	15
	%	*93,3%*	*6,7%*	*100,0%*
tudomány-egyetem	db	63	13	76
	%	*82,9%*	*17,1%*	*100,0%*
egyéb felsőokt.	db	7	2	9
	%	*77,8%*	*22,2%*	*100,0%*
mindösszesen	db	252	31	283
	%	*89,0%*	*11,0%*	*100,0%*

44. tábla

Milyen szintű képzésre gyakorol hatást a program?

tudomány-csoport		egyetemi alap-képzés	főiskolai alap-képzés	szakirányú tovább-képzés	doktori képzés	nem vá-laszol-ható meg	nem volt hatással
agrár-tudomány	db	51	11	40	36	0	0
	%	*87,9%*	*19,0%*	*69,0%*	*62,1%*	*0,0%*	*0,0%*
műszaki tudomány	db	30	10	30	21	0	0
	%	*68,2%*	*22,7%*	*68,2%*	*47,7%*	*0,0%*	*0,0%*
orvos-tudomány	db	23	4	33	34	1	3
	%	*43,4%*	*7,5%*	*62,3%*	*64,2%*	*1,9%*	*5,7%*
társadalom-tudomány	db	31	18	23	16	6	0
	%	*49,2%*	*28,6%*	*36,5%*	*25,4%*	*9,5%*	*0,0%*
természet-tudomány	db	41	7	38	47	2	2
	%	*63,1%*	*10,8%*	*58,5%*	*72,3%*	*3,1%*	*3,1%*
mind-összesen	db	176	50	164	154	9	5
	%	*62,2%*	*17,7%*	*58,0%*	*54,4%*	*3,2%*	*1,8%*

45. tábla

A program képzésre gyakorolt hatása

intézmény-típus		nincs válasz	átlag alatti	átlagos	átlag felett	kiemel-kedő	össze-sen
agrár-felsőokt.	db	2	5	23	27	6	63
	%	*3,2%*	*7,9%*	*36,5%*	*42,9%*	*9,5%*	*100,0%*
egészség-ügyi felsőokt.	db	3	3	22	20	6	54
	%	*5,6%*	*5,6%*	*40,7%*	*37,0%*	*11,1%*	*100,0%*
gazdasági felsőokt.	db	1	0	5	3	0	9
	%	*11,1%*	*0,0%*	*55,6%*	*33,3%*	*0,0%*	*100,0%*
műszaki felsőokt.	db	2	4	15	29	7	57
	%	*3,5%*	*7,0%*	*26,3%*	*50,9%*	*12,3%*	*100,0%*
pedagógiai felsőokt.	db	2	0	8	4	1	15
	%	*13,3%*	*0,0%*	*53,3%*	*26,7%*	*6,7%*	*100,0%*
tudomány-egyetem	db	2	4	25	29	16	76
	%	*2,6%*	*5,3%*	*32,9%*	*38,2%*	*21,1%*	*100,0%*
egyéb felsőokt.	db	0	1	6	1	1	9
	%	*0,0%*	*11,1%*	*66,7%*	*11,1%*	*11,1%*	*100,0%*
mind-összesen	db	12	17	104	113	37	283
	%	*4,2%*	*6,0%*	*36,7%*	*39,9%*	*13,1%*	*100,0%*

46. tábla

Milyen szintű képzésre gyakorol hatást a program?

intézmény-típus		egyetemi alap-képzés	főiskolai alap-képzés	szakirányú tovább-képzés	doktori képzés	nem vá-laszol-ható meg	nem volt hatással
agrár-felsőokt.	db	54	12	41	36	1	1
	%	*85,7%*	*19,0%*	*65,1%*	*57,1%*	*1,6%*	*1,6%*
egészség-ügyi felsőokt.	db	24	4	33	34	1	3
	%	*44,4%*	*7,4%*	*61,1%*	*63,0%*	*1,9%*	*5,6%*
gazdasági felsőokt.	db	7	1	4	1	0	0
	%	*77,8%*	*11,1%*	*44,4%*	*11,1%*	*0,0%*	*0,0%*
műszaki felsőokt.	db	37	10	37	27	1	0
	%	*64,9%*	*17,5%*	*64,9%*	*47,4%*	*1,8%*	*0,0%*
pedagógiai felsőokt.	db	7	9	7	3	2	0
	%	*46,7%*	*60,0%*	*46,7%*	*20,0%*	*13,3%*	*0,0%*
tudomány-egyetem	db	46	7	38	52	4	0
	%	*60,5%*	*9,2%*	*50,0%*	*68,4%*	*5,3%*	*0,0%*
egyéb felsőokt.	db	1	7	4	1	0	1
	%	*11,1%*	*77,8%*	*44,4%*	*11,1%*	*0,0%*	*11,1%*
mind-összesen	db	176	50	164	154	9	5
	%	*62,2%*	*17,7%*	*58,0%*	*54,4%*	*3,2%*	*1,8%*

47. tábla

A cél és a tevékenység közötti összhang megfelelésének mértéke

tudomány-csoport		nincs válasz	átlag alatt	átlagosan	átlag felett	kiemel-kedően	összesen
agrár-tudomány	db	4	1	17	27	9	58
	%	*6,9%*	*1,7%*	*29,3%*	*46,6%*	*15,5%*	*100,0%*
műszaki tudomány	db	1	0	15	17	11	44
	%	*2,3%*	*0,0%*	*34,1%*	*38,6%*	*25,0%*	*100,0%*
orvos-tudomány	db	1	3	17	22	10	53
	%	*1,9%*	*5,7%*	*32,1%*	*41,5%*	*18,9%*	*100,0%*
társadalom-tudomány	db	4	4	28	22	5	63
	%	*6,3%*	*6,3%*	*44,4%*	*34,9%*	*7,9%*	*100,0%*
természet-tudomány	db	1	1	16	22	25	65
	%	*1,5%*	*1,5%*	*24,6%*	*33,8%*	*38,5%*	*100,0%*
mind-összesen	db	11	9	93	110	60	283
	%	*3,9%*	*3,2%*	*32,9%*	*38,9%*	*21,2%*	*100,0%*

48. tábla

A cél és a tevékenység közötti összhang megfelelésének mértéke

intézmény-típus		nincs válasz	átlag alatt	átlagosan	átlag felett	kiemel-kedően	összesen
agrár-felsőokt.	db	4	1	21	28	9	63
	%	*6,3%*	*1,6%*	*33,3%*	*44,4%*	*14,3%*	*100,0%*
egészség-ügyi felsőokt.	db	1	2	17	24	10	54
	%	*1,9%*	*3,7%*	*31,5%*	*44,4%*	*18,5%*	*100,0%*
gazdasági felsőokt.	db	2	1	3	3	0	9
	%	*22,2%*	*11,1%*	*33,3%*	*33,3%*	*0,0%*	*100,0%*
műszaki felsőokt.	db	0	0	19	22	16	57
	%	*0,0%*	*0,0%*	*33,3%*	*38,6%*	*28,1%*	*100,0%*
pedagógiai felsőokt.	db	0	0	7	3	5	15
	%	*0,0%*	*0,0%*	*46,7%*	*20,0%*	*33,3%*	*100,0%*
tudomány-egyetem	db	3	3	22	28	20	76
	%	*3,9%*	*3,9%*	*28,9%*	*36,8%*	*26,3%*	*100,0%*
egyéb felsőokt.	db	1	2	4	2	0	9
	%	*11,1%*	*22,2%*	*44,4%*	*22,2%*	*0,0%*	*100,0%*
mind-összesen	db	11	9	93	110	60	283
	%	*3,9%*	*3,2%*	*32,9%*	*38,9%*	*21,2%*	*100,0%*

49. tábla

A pályázati tevékenység mely kategóriába sorolható?

intézmény-típus		alap-kutatás	képzés-fejlesztés	alkalmazott kutatás	infrastruktúra fejlesztés
agrár-felsőokt.	db	14	31	15	9
	%	*22,2%*	*49,2%*	*23,8%*	*14,3%*
egészség-ügyi felsőokt.	db	21	17	19	10
	%	*38,9%*	*31,5%*	*35,2%*	*18,5%*
gazdasági felsőokt.	db	0	7	3	2
	%	*0,0%*	*77,8%*	*33,3%*	*22,2%*
műszaki felsőokt.	db	10	27	25	13
	%	*17,5%*	*47,4%*	*43,9%*	*22,8%*
pedagógiai felsőokt.	db	3	10	3	0
	%	*20,0%*	*66,7%*	*20,0%*	*0,0%*
tudomány-egyetem	db	27	41	7	16
	%	*35,5%*	*53,9%*	*9,2%*	*21,1%*
egyéb felsőokt.	db	3	5	1	0
	%	*33,3%*	*55,6%*	*11,1%*	*0,0%*
mind-összesen	db	78	138	73	50
	%	*27,6%*	*48,8%*	*25,8%*	*17,7%*

50. tábla

A pályázati tevékenység mely kategóriába sorolható?

tudomány-csoport		alap-kutatás	képzés-fejlesztés	alkalmazott kutatás	infrastruktúra fejlesztés
agrár-tudomány	db	14	28	12	6
	%	*24,1%*	*48,3%*	*20,7%*	*10,3%*
műszaki tudomány	db	5	20	22	8
	%	*11,4%*	*45,5%*	*50,0%*	*18,2%*
orvos-tudomány	db	22	15	19	10
	%	*41,5%*	*28,3%*	*35,8%*	*18,9%*
társadalom-tudomány	db	5	50	10	8
	%	*7,9%*	*79,4%*	*15,9%*	*12,7%*
természet-tudomány	db	32	25	10	18
	%	*49,2%*	*38,5%*	*15,4%*	*27,7%*
mind-összesen	db	78	138	73	50
	%	*27,6%*	*48,8%*	*25,8%*	*17,7%*

ÁBRÁK

1. ábra

Pályázatok programok száma tudománycsoportonként

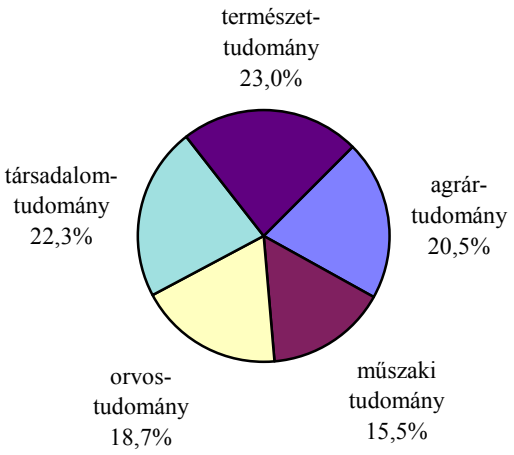

2. ábra

Pályázatok programok száma intézménytípusonként

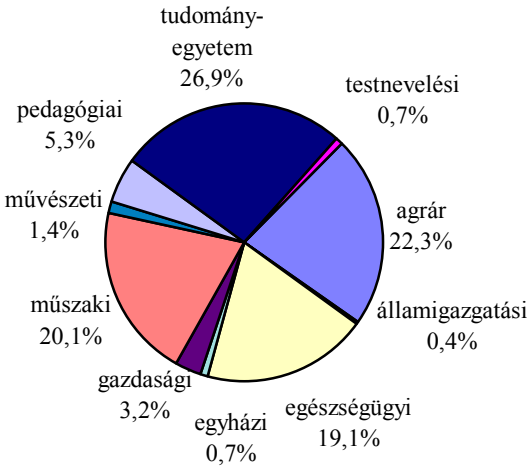

3. ábra

A program végrehajtása közreműködővel intézménytípusok szerint

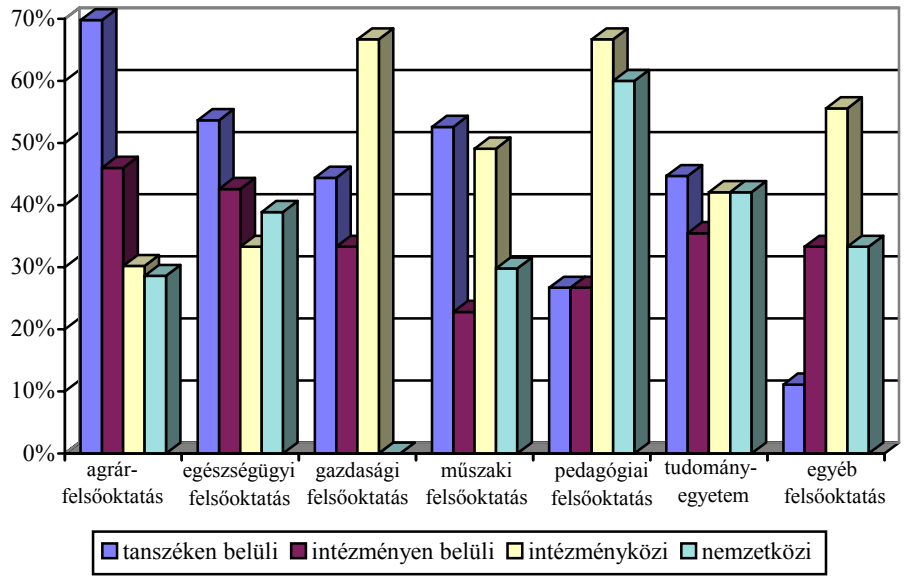

4. ábra

Támogatás megoszlása intézménytípusonként

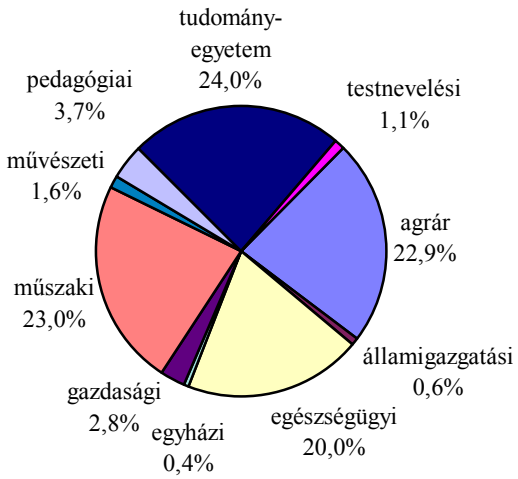

5. ábra

Támogatás megoszlása tudománycsoportonként

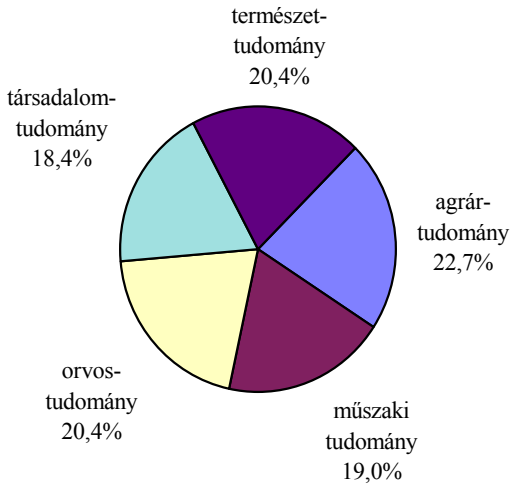

6. ábra

A program végrehajtásához igénybe vett egyéb forrás összege (ezer forint)

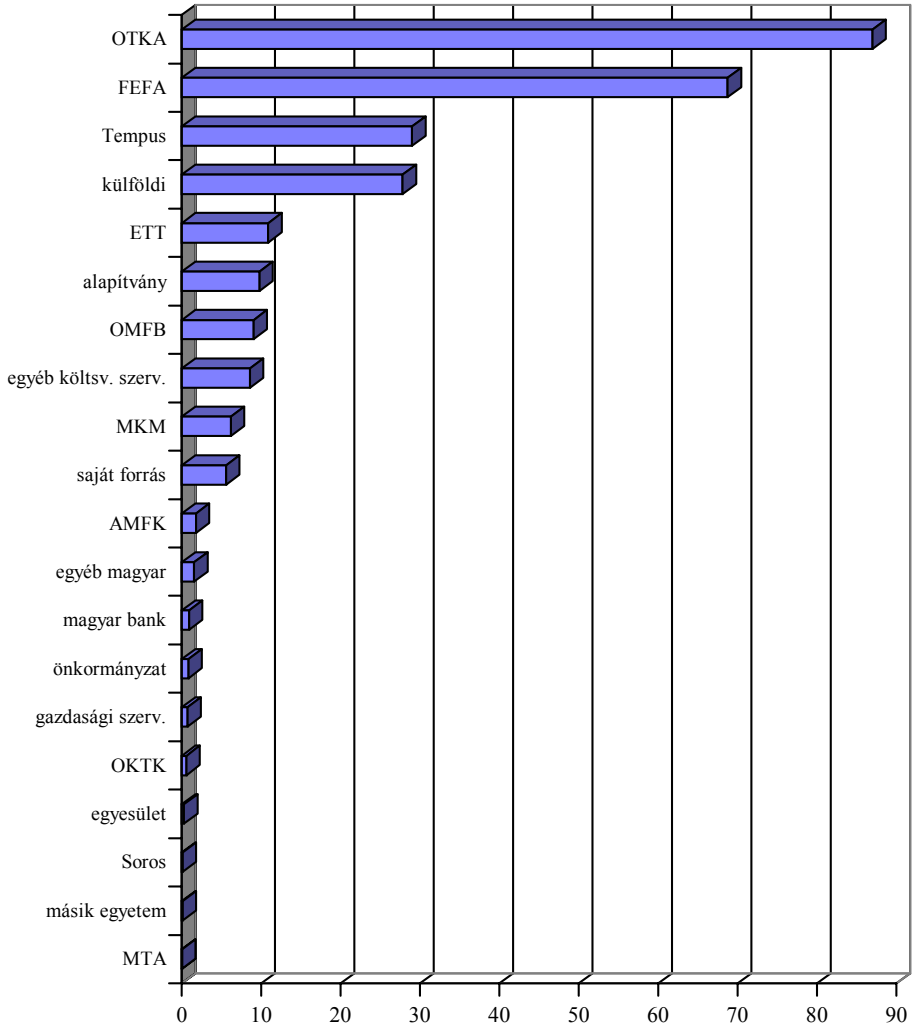

AZ INTÉZMÉNYEK NEVÉNEK RÖVIDÍTÉSE

rövidítés	intézmény
ÁF	Álllamigazgatási Főiskola
ÁOTE	Állatorvostudományi Egyetem
BDMF	Bánki Donát Műszaki Főiskola
BDTF	Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola
BGYTF	Bessenyei György Tanárképző Főiskola
BKE	Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem
BME	Budapesti Műszaki Egyetem
BPTIF	Budapesti Tanítóképző Főiskola
DATE	Debreceni Agrártudományi Egyetem
DOTE	Debreceni Orvostudományi Egyetem
EFE	Erdészeti és Faipari Egyetem
EKTF	Eszterházi Károly Tanárképző Főiskola
ELTE	Eötvös Loránd Tudományegyetem
GAMF	Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola
GATE	Gödöllői Agrártudományi Egyetem
HETE	Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem
JATE	József Attila Tudományegyetem
JGYTF	Juhász Gyula Tanárképző Főiskola
JPTE	Janus Pannonius Tudományegyetem
IPF	Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola
JTIF	Jászberényi Tanítóképző Főiskola
KÉE	Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem
KKMF	Kandó Kálmán Műszaki Főiskola
KLTE	Kossuth Lajos Tudományegyetem
KRE	Károli Gáspár Református Egyetem
LFZF	Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola
ME	Miskolci Egyetem
MIF	Magyar Iparművészeti Főiskola
MTE	Magyar Testnevelési Egyetem
MTMF	Magyar Táncművészeti Főiskola
PATE	Pannon Agrártudományi Egyetem
PMMF	Pollák Mihály Műszaki Főiskola
POTE	Pécsi Orvostudományi Egyetem
SOTE	Semmelweis Orvostudományi Egyetem
SZIF	Széchenyi István Főiskola
SZOTE	Szegedi Orvostudományi Egyetem
VE	Veszprémi Egyetem
WJLF	Wesley János Lelkészképző Főiskola
YMMF	Ybl Miklós Műszaki Főiskola

TUDOMÁNYÁGAK JEGYZÉKE

rövidítés	tudományág	tudománycsoport
aefa	erdészet és faipar	agrártudomány
akoz	agrárközgazdaságtan	agrártudomány
amsz	agrár műszaki és élelmiszeripari	agrártudomány
anov	növénytermesztés, nemesítés, kertészet	agrártudomány
anta	növényvédelem, talajtan	agrártudomány
aorv	állatorvostudomány, állattenyésztés	agrártudomány
axeb	egyéb agrártudomány	agrártudomány
edia	orvosi diagnosztika	orvostudomány
ekli	klinikai orvostudományok	orvostudomány
eszg	egészségügyi szervezéstan, gazdaságtan	orvostudomány
expo	kísérleti orvostudomány	orvostudomány
exxb	egyéb orvostudomány	orvostudomány
mbkh	bányászat, kohászat	műszaki tudomány
mept	építés, építészet	műszaki tudomány
mgep	gépészet	műszaki tudomány
mkzl	közlekedéstudomány	műszaki tudomány
mszi	műszaki informatika	műszaki tudomány
mvgy	vegyészet	műszaki tudomány
mvill	villamosságtan	műszaki tudomány
mxeb	egyéb műszaki tudomány	műszaki tudomány
sajt	állam- és jogtudomány	társadalomtudomány
sfil	filozófia, hittudomány	társadalomtudomány
skoz	közgazdaságtudomány	társadalomtudomány
smod	modern filológia	társadalomtudomány
smuk	művelôdés- és könyvtártudomány	társadalomtudomány
smuv	művészetek (színház, zene, tánc)	társadalomtudomány
snir	nyelv- és irodalomtudomány	társadalomtudomány
soko	ókortudomány, orientalisztika	társadalomtudomány
sped	neveléstudomány, pszichológia	társadalomtudomány
ssoc	politológia, szociológia, szociális tudományok	társadalomtudomány
strt	történettudomány (régészet, múzeológia, néprajz)	társadalomtudomány
sxeb	egyéb társadalomtudomány	társadalomtudomány
tbio	biológia	természettudomány
tfiz	fizika	természettudomány
tftd	földrajz, földtudományok, csillagászat	természettudomány
tkem	kémia	természettudomány
tkor	környezettudomány	természettudomány
tmat	matematika, számítógéptudomány	természettudomány
txeb	egyéb természettudomány	természettudomány

Ára: 280,– Ft

Megjelent:

222 Györgyi Zoltán – Imre Anna: Fenntartói társulások
221 Híves Tamás – Kozma Tamás – Radácsi Imre: Az MKM 1994-es kutatási támogatása
220 Forray R. Katalin: A falusi kisiskolák helyzete
219 Fehérvári Anikó – Liskó Ilona: Felvételi szelekció a középfokú oktatásban
218 Kozma Tamás: Az MKM 1993-as kutatási támogatása
217 Kozma Tamás: Az MKM 1992-es kutatási támogatása
216 Bajomi Iván – Szabó László Tamás – Tót Éva: A folyamatos szakmai képzés helyzete
215 Tót Éva (szerk.): Les caractéristiques du champ de la Formation Professionnelle Continue en Hongrie
214 Ladányi Andor:A felsőoktatás nemzetközi statisztikai összehasonlításban
213 Polónyi István: A felsőoktatás gazdasági jellemzői
212 Liskó Ilona – Fehérváry Anikó: Szerkezetváltó iskolák a kilencvenes években
211 Bajomi Iván: Az oktatásügyi érdekszervezetek szerepe az oktatáspolitika formálásában
210 Szabó László Tamás: Modernizáció kérdőjelekkel (Pedagógusképzés és továbbképzés)
209 Györgyi Z. – Híves T. – Imre A. – Kozma T.: Településhálózat és iskolaszerkezet
208 Forray R. Katalin (szerk.): Publikációk a cigányság oktatásáról
207 Nagy Péter Tibor: Szakoktatás és politika
206 Ladányi Andor: A felsőoktatás fejlesztési tervéről
205 Híves Tamás: Kartográfiai ábrázolás lehetőségei az oktatáskutatásban
204 Annási Ferenc – Baráth Tibor: Vélemények az iskolai menedzserképzésről egy regionális kutatás tükrében
203 Ladányi Andor: Ami jó benne és ami nem (A felsőoktatási törvény mérlege)
202 Gábor Kálmán – Mátay Melinda – Balog István – Kántor Zoltán: Az ifjúság és az elit
201 Ladányi Andor: „Nemcsak a gazdasági életben van szükség racionalizálásra, hanem kultúrpolitikánk terén is”
200 Fehérvári Anikó – Györgyi Zoltán – Tót Éva: Ifjúsági munkanélküliség
199 Szecskő Tamás: A tömegkommunikáció társadalmi hatásai
198 Kozma Tamás: A közoktatás fejlesztési koncepciójának tudományos megalapozása

A kiadványok megvásárolhatók, illetve megrendelhetők:
Oktatáskutató Intézet Educatio Kiadója
Budapest XIII.. Victor Hugo u. 18-22.
Levélcím: 1395 Budapest, Pf. 427.
Tel/Fax: 1/329-7639